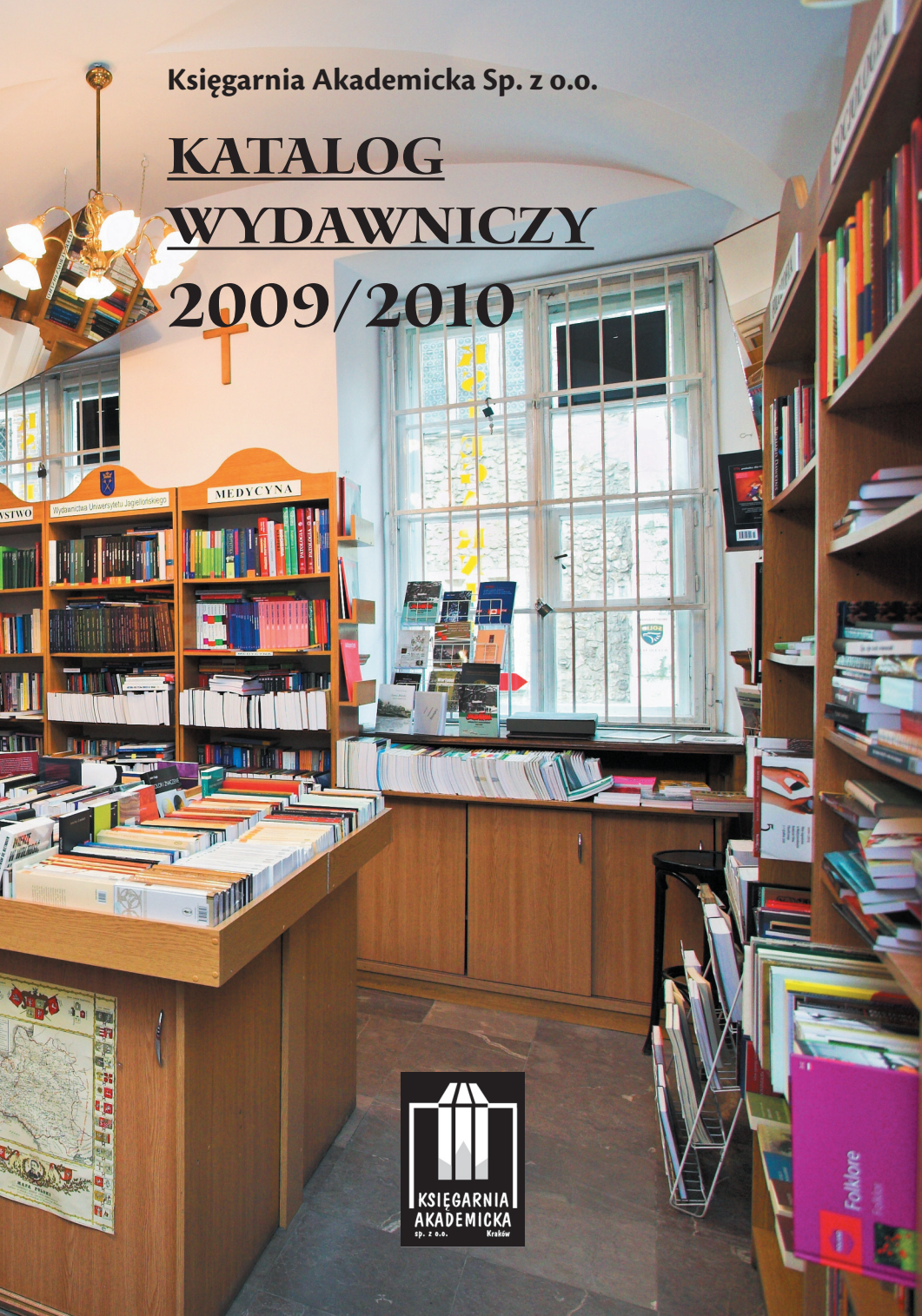

Księgarnia Akademicka Sp. z o.o.

KATALOG WYDAWNICZY 2009/2010

KSIĘGARNIA AKADEMICKA

KATALOG WYDAWNICZY

2009/2010

KSIĘGARNIA AKADEMICKA

ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel./faks: 012 431-27-43, 012 663-11-67
e-mail: akademicka@akademicka.pl

Księgarnia internetowa:
www.akademicka.pl

Księgarnia Akademicka została założona w 1992 roku. Działamy w środowisku akademickim Krakowa, prowadząc działalność księgarską i wydawniczą. Rocznie publikujemy ponad sto tytułów książek i czasopism specjalistycznych, głównie z dziedziny humanistyki, ale również z zakresu prawa, medycyny i ekonomii. Księgarnia wydawnictwa mieści się tuż przy krakowskim rynku, na ul. św. Anny 6.

Zapraszamy także do odwiedzenia naszej księgarni internetowej:
www.akademicka.pl.

Wydajemy czasopisma specjalistyczne:

- „Bio-Algorithms and Med-Systems”
- „Biuletyn Glottodydaktyczny”
- „Cracow Indiological Studies”
- „Euro-Facta”
- „Krakowskie Pismo Kresowe”
- „Krakowskie Studia Międzynarodowe”
- „LingVaria”
- „Orawa”
- „Politeja”
- „Państwo i Społeczeństwo”
- „Sowiniec”
- „Studia Iberystyczne”

oraz serie wydawnicze:

- *Biblioteka Aretuzy*
- *Biblioteka Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego*
- *Biblioteka Klasyki Polskiej Myśli Politycznej*
- *Biblioteka „LingVariów”*
- *Biblioteka Sarmacka*
- *Catalogus codicum manuscriptorum medii aevi Latinorum qui in Bibliotheca Jagellonica Cracoviae asservantur*
- *Classica Cracoviensia*
- *Interpretacje Dramatu*
- *Między Oryginałem a Przekładem*
- *Polskie Podróżopisarstwo i Reportaż XIX i XX Wieku*

- *Regiony, Historia, Kultura*
- *Seria z Barretiną*
- *Societas*
- *Syndrom Krakowa*

DRAMAT

ALNAES Nina S.

Wilkołak w salonie

Kraków 2010, 252 s.

(*Interpretacje Dramatu*, 46)

ISBN: 978-83-7638-031-5

Cena: 30 zł

Nina S. Alnaes ukazuje w swej książce palimpsestowy charakter dramatów Ibsena, odsłaniając tę ich warstwę, która jest najgłębiej skryta przed wzrokiem czytelników, znających jego twórczość tylko w przekładzie. W dramatach z życia współczesnego – *Dzikiej kaczce*, *Rosmersholmie*, *Żonie z morza*, *Budowniczym Solnessie*, *Małym Eyolfie* – opowiadających o ludziach, którzy próbują sobie poradzić z trudnym doświadczeniem nowoczesności, autorka tropi fabularne, tematyczne, językowe i symboliczne ślady staronordyckich sag, średniowiecznych ballad i innych tekstów kultury ludowej. Ibsen poczyną sobie z tą tradycją w sposób swobodny i twórczy, wpisuje ją w zaskakujące konteksty, płacze nitki. Często jednak właśnie okruchy staronordyckich czy ludowych tekstów umożliwiają jego bohaterom doświadczanie numinotyczne pośród codzienności. Anarchiczny zaś duch wpisany w staronordyckie sagi i norweskie ballady odegrał niebagatelną rolę w formowaniu Ibsenowskich buntowników, gotowych przekraczać wszelkie granice.

BUTLER Judith

Żądanie Antygony

Kraków 2010, 116 s.

(*Interpretacje Dramatu*, 48)

ISBN: 978-83-7638-030-8

Cena: 28 zł

Tragedia *Antygona* stawia dwa istotne pytania. Po pierwsze, czy mogą istnieć związki krwi – i nie mam tu na myśli żadnej konkretnej formy „rodziny” – bez wsparcia i pośrednictwa ze strony państwa? Po drugie, czy może istnieć państwo bez rodziny jako swego najlepszego wsparcia i pośrednika? A także kolejne pytanie: czy, kiedy rodzina zacznie stanowić zagrożenie dla autorytetu państwa, zaś państwo znajdzie się w gwałtownym konflikcie z rodziną, każde z tych pojęć potrafi utrzymać swoją niezależność? Ten właśnie problem pojawia się

w tekście Sofoklesa wraz z żądaniem Antygony, która – choć zajmuje pozycję wykluczonego – chce zabrać głos w imieniu polityki i prawa. Zawłaszcza sobie w tym celu język zastrzeżony dla państwa, przeciwko któremu się buntuje, dlatego jej udziałem nie staje się czysta polityka opozycji, lecz skandalicznej nieczystości.

Dramat made (in) Poland

Red. Wojciech Baluch

Kraków 2009, 246 s.

(*Interpretacje Dramatu*, 43)

ISBN: 978-83-7188-334-7

Cena: 28 zł

W opiniach wielu komentatorów oraz czytelników popularność współczesnych polskich dramatów pozostaje jedynie kwestią chwilowej fascynacji tekstami traktującymi o najgorętszych wydarzeniach pisanych językiem wykorzystującym modne współcześnie dyskursy medialne. Zgodnie z tym dość powszechnym poglądem dramaty stają się rodzajem medialnych newsów, które trafiają w chwilowe oczekiwania oraz fascynacje odbiorców, jednak ich popularność wyczerpuje się wraz z pojawieniem się nowych ciekawostek oraz atrakcji. Z jednej strony zbiór analizowanych przez autorów niniejszego tomu dramatów może zatem okazać się jedynie modną efemerydą, z drugiej strony trudno nie dostrzegać znaczącej popularności formy dramatycznej, która w ostatnich latach stała się częstą formą wypowiedzi młodych twórców.

Elementy dramatu. Analizy diagnostyczne

Red. Mateusz Borowski, Małgorzata Sugiera

Kraków 2009, 273 s.

(*Interpretacje Dramatu*, 45)

ISBN: 978-83-7188-276-0

Cena: 28 zł

Słowo „elementy”, którym posłużyliśmy się w tytule, pozwala myśleć o tekście jako tworze nieorganicznym, jakiejś maszynie czy urządzeniu, które bez użytkownika nie potrafi funkcjonować, czy też takim, w którym użytkownik stanowi niezbędną do funkcjonowania część mechanizmu. Dlatego wymienione w podtytule „analizy diagnostyczne” nie mają wiele wspólnego z diagnozami medycznymi, które wnioskuje o występowaniu chorób i innych niedomagań, mierząc odstępstwa od normy i tropiąc deformacje stanu uważanego za naturalny. Idzie nam

raczej o analizy diagnostyczne w technicznym znaczeniu tego słowa, czyli o rozpatrywanie stanu i struktury urządzenia na podstawie jego aktualnego działania. Jedyne bowiem w taki sposób potrafimy wyjść poza zaklętą dziedzinę wiedzy pewnej i przyjętych sposobów widzenia, by dowiedzieć się czegoś, co nie zostało założone z góry, i zobaczyć tym samym coś innego, niż dotychczasowa wiedza pozwalała nam zobaczyć.

FISCHER-LICHTE Erika

Estetyka performatywności

Kraków 2008, 353 s.

(Interpretacja Dramatu, 31)

ISBN: 978-83-7188-923-3

Cena: 40 zł

Zwrot performatywny we wszystkich sztukach nie da się w pełni opisać w ramach obowiązujących, tradycyjnych teorii estetycznych – nawet jeśli pod niektórymi względami można te teorie z powodzeniem nadal stosować. Nie da się za ich pomocą poddać teoretycznej refleksji decydującego momentu tego zwrotu, czyli przejścia od dzieła i związanej z nim relacji podmiot/przedmiot oraz materialność/znakowość do wydarzenia. Aby odpowiednio to przejście opisać, zbadać i wyjaśnić, należy stworzyć nową estetykę – estetykę performatywności.

Publiczność (z)wymyślana

Red. Agata Dąbek, Joanna Jaworska-Pietura

Kraków 2009, 263 s.

(Interpretacja Dramatu, 44)

ISBN: 978-83-7188-308-8

Cena: 30 zł

Specyfika i wyjątkowość teatru na tle innych sztuk przedstawiających polega na tym, że zarówno wytwarzanie, jak i odbiór znaczeń dokonują się w tym samym czasie. Widzowie i aktorzy do ostatniej sekundy dzielą tę samą przestrzeń i czas, współuczestniczą w procesie artystycznym, wzajemnie na siebie oddziałując. Dzięki temu jedynie w teatrze odbiorcy mają szansę bezpośrednio zobaczyć proces artystyczny, w którym sami uczestniczą. Mogą poznać strategię produkcji artefaktu i poddać pod rozagę własny w niej udział.

ROKEM Freddie

Wystawianie historii. Teatralne obrazy przeszłości we współczesnym teatrze

Kraków 2010, 253 s.

(*Interpretacje Dramatu*, 50)

ISBN: 978-83-7638-040-7

Cena: 30 zł

„Wystawianie historii” daje szansę poradzenia sobie z pewnym poczuciem oddzielenia i wykluczenia, pozwala uwierzyć w istnienie świadków, którzy widzieli to, co należy jakoś raz jeszcze opowiedzieć. Co innego nam pozostaje, jeśli nie chcemy się poddać dyskursowi czy teatrowi, jeśli zupełnie nie mają odniesień do rzeczywistości? Teatr „wystawiający historię” próbuje przezwyciężyć zarówno poczucie oddalenia, jak i wykluczenia z przeszłości, starając się stworzyć wspólnotę dla której wydarzenia przeszłości znów nabiorą znaczenia.

(fragment *Przedmowy*)

Książka *Wystawianie historii. Teatralne obrazy przeszłości we współczesnym teatrze* jest 50 tytułem, który ukazuje się w serii *Interpretacje Dramatu*.

ŚWIĄTKOWSKA Wanda

Księżę. Hamlet Juliusza Osterwy

Kraków 2009, 368 s.

(*Interpretacja Dramatu*, 42)

ISBN: 978-83-7188-338-5

Cena: 35 zł

Przewodnikiem po świecie Elsynoru był dla mnie Juliusz Osterwa. Pokazałam go jako wędrowca w labiryncie, którym okazał się nie tylko tekst parafrazy, ale i jego własne życie naznaczone Hamletem. Był aktorem, który mierzył się przez ponad trzydzieści lat z rolą księcia, człowiekiem zadającym podstawowe pytania dotyczące moralności i charakteru postępowania swego bohatera, szukającym w pisanym w 1940 roku dramacie odpowiedzi na pytania o stan własnego ducha, o sens tradycji romantycznej, kwestie religijne i wreszcie o znaczenie teatru.

FILOZOFIA, PSYCHOLOGIA I PEDAGOGIKA

HOLUB Grzegorz

Problem osoby we współczesnych debatach bioetycznych

Kraków 2010, 288 s.

ISBN: 978-83-7188-253-1

Cena: 35 zł

Praca ta w ujęciu syntetycznym może być widziana jako badanie genezy naturalistycznej koncepcji osoby i jej rozwoju w obrębie współczesnej bioetyki, zarówno w spojrzeniu atomistycznym na osobę, jak i w perspektywie relacyjno-społecznej; ujawnia również trudności i rodzący się kryzys tego postrzegania osoby ludzkiej. Z konieczności prowadzi to do postawienia pytania o bardziej adekwatne ujęcie tej ważnej kategorii. Próba dania odpowiedzi na to pytanie wyprowadza autora poza ramy naturalizmu i skłania do przyjęcia założeń filozoficzno-antropologicznych, pochodzących z tradycji filozoficznej inspirowanej myśleniem Arystotelesa. Jest to więc w końcu krytyczna polemika z naturalistycznymi „eksperymentami” na osobie, co owocuje odrzuceniem pewnych założeń właściwych naturalizmowi.

Homo viator. Teksty i studia nad filozofią antropologiczną w średniowieczu

Red. Marcin Karas

Kraków 2009, 232 s.

ISBN: 978-83-7188-197-8

Cena: 35 zł

Studia te odślaniają nie tylko głębię refleksji tak znamienitych myślicieli, jak święci Augustyn i Tomasz z Akwinu, ale także mniej znanych, a ważnych dla współczesnej nam refleksji, jak Boecjusz [...] cenne są też studia poświęcone wyłącznie pojedynczemu myślicielowi, podobnie jak studia, których autorzy usiłowali zestawić stanowiska myślicieli wieków średnich i stuleci późniejszych (aż do wieku XX, w którym żył Sartre).

MOND-KOZŁOWSKA Wiesna

Przekraczanie sztuki w metafizycznym doświadczeniu tańca

Kraków 2010, 160 s.

ISBN: 978-83-7614-029-2

Cena: 30 zł

Taniec jest sztuką szczególnego rodzaju, jego tworzywo bowiem nie-rozerwalnie wylania się z tancerza: patrząc na tańczącego, nie sposób wyraziście oddzielić twórcy od jego kreacji. Jest to wręcz niemożliwe. Merce Cunningham, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli awangardowego tańca współczesnego, twórca ruchu estetycznego zwanego „nowym formalizmem”, ujął to przenikliwie, mówiąc, że sztuka tańca nie pozostawia po sobie żadnego konkretnego w postaci czy to rękopisu, który można by przechowywać, obrazu, dającego zawiesić się na ścianie lub eksponować w muzeum, czy też wiersza uwiecznionego przez druk. To tylko ulotna chwila, która pozwala ci doznać, że żyjesz. Praca dr W. Mond-Kozłowskiej, choreografki i badaczki tańca Instytutu Tańca i Ruchu Rudolfa Labana w Londynie, twórczyni Międzynarodowego Festiwalu Antropologii Tańca, traktuje o fenomenologii egzystencjalnej w filozofii tańca Sondry Horton Fraleigh.

MORSZCZYŃSKA Urszula

Normy w pedagogice. Aksjologiczne i metodologiczne wyznaczniki statusu zdań o powinnościach

Kraków 2009, 419 s.

ISBN: 978-83-7188-258-6

Cena: 30 zł

Problematyka norm w pedagogice nie doczekała się do dzisiaj wyczerpującego opracowania, chociaż kategoria „powinności” – jak twierdzi Stefan Wołoszyn – jest „kardynalnym pojęciem aksjologicznym pedagogiki”. Podstawowe zdania pedagogiki mają charakter norm, normami jest przepełniona również praktyka pedagogiczna. Monografia *Normy w pedagogice* ukazuje w metodologicznej i aksjologicznej perspektywie swoistość pedagogiki jako dyscypliny łączącej – dzięki normom – w harmonijną całość przynależne do świata wartości i praktyczne aspekty jej przedmiotu.

SKOCZYŃSKI Jan

Wiedza i sumienie. Z badań nad filozofią polską

Kraków 2009, 198 s.

ISBN: 978-83-7188-417-7

Cena: 25 zł

Lektura studiów Skoczynskiego to ważny głos za tym, by doceniać rodzimą tradycję myślicielską, by nie traktować jej z nonszalancją,

ponieważ ma nadal godną uwagi wartość. Jest to także głos przeciw pochopnemu i schematycznemu „etykietowaniu” nieżyjących autorów, które jest na ogół wynikiem niestaranności badaczy.

Technologie informacyjne w warsztacie nauczyciela

Red. Wojciech Folta, Jacek Migdałek

Kraków 2010, 473 s.

ISBN: 978-83-7638-003-2

Cena: 35 zł

W niniejszej publikacji można dostrzec wspólny cel przyświecający autorom poszczególnych artykułów – jest nim próba znalezienia odpowiedzi na pytanie: czy technologia informacyjna jest źródłem inspiracji dla uczniów i nauczycieli, czy też jest tylko narzędziem wspomagającym proces edukacyjny? Główne obszary tematyczne omawiane przez autorów dotyczą umiejscowienia technologii informacyjnej w kształceniu i pracy nauczyciela, kreatywności uczniów i nauczycieli wspomaganej technologią informacyjną oraz wykorzystania gadżetów typu hardware i software w edukacji. Zapoznając się z treścią poszczególnych rozdziałów, można prześledzić zmiany w warsztacie nauczyciela, które inicjowane są postępem technologicznym. Niewątpliwi wiele cennych refleksji nasunie się czytelnikowi pod wpływem lektury tekstów, w których przedstawiane są nowatorskie pomysły na nauczanie z użyciem takich rozwiązań, jak podcasty, blogi oraz wirtualne środowiska edukacyjne.

HISTORIA, ETNOGRAFIA I ARCHEOLOGIA

200 lat nowego cmentarza żydowskiego w Krakowie

Red. Leszek Hońdo

Kraków 2010, 118, [12] s.

(*Studia Judaica Cracoviensia. Series Fontium*, 13)

ISBN: 978-83-7188-830-4

Cena: 30 zł

W 2004 roku minęło 200 lat od założenia w Krakowie żydowskiego cmentarza przy ulicy Miodowej. Służył on całej społeczności żydowskiej Krakowa. Znaleźli tutaj wieczny spoczynek między innymi rabin, dajani, seniorowie gminy, cadycy, działacze samorządowi, żołnierze z I wojny światowej, uczeni, pisarze, zwolennicy syjonizmu, ruchu robotniczego, reformy judaizmu oraz profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego i chasydzi. Wielu z nich dobrze zapisało się w historii gminy żydowskiej i miasta Krakowa. Niestety, dewastacje – przede wszystkim z okresu ostatniej wojny – sprawiły, że nie zachowały się nagrobki wielu zasłużonych postaci.

26 października 2004 odbyła się sesja naukowa „200 lat Nowego Cmentarza Żydowskiego w Krakowie”. Jej inicjatorką była Komisja Historii i Kultury Żydów Polskiej Akademii Umiejętności, przy współudziale Katedry Judaistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Żydowskiej Gminy Wyznaniowej w Krakowie, Komitetu Opieki nad Zabytkami Kultury Żydowskiej Towarzystwa Miłośników Historii i Zabytków Krakowa, Muzeum Historycznego m. Krakowa i jego Oddziału Dzieje i Kultura Żydów, a także Centrum Kultury Żydowskiej. Artykuły zamieszczone w niniejszej książce odpowiadają referatom przedstawionym w trakcie sesji. Dotyczyły one historii krakowskich Żydów w XIX i XX wieku, historii cmentarza i jego przemian na przełomie XIX i XX wieku, a także osób na nim spoczywających. Odnosiły się także do sztuki sepulkralnej Żydów w Polsce.

„...Jako sobie pościelemy na tym sejmie, tak spać będziemy...” Listy Jana Jerzego Przebendowskiego podskarbiego wielkiego koronnego do Jana Szembeka podkanclerzego i kanclerza wielkiego koronnego z lat 1711-1728

Oprac. Adam Perłakowski

Kraków 2010, 199 s.

ISBN: 978-83-7188-455-9

Cena: 26 zł

Korespondencja Przebendowskiego i Szembeka, mimo że zachowała się w znacznie mniejszej ilości niż listy podskarbiego do hetmana Sieniawskiego, może posłużyć jako doskonałe źródło, rozpatrywane nie tylko w kontekście wydarzeń politycznych, zjawisk społecznych i przemian gospodarczych, ale też jako ciekawy przykład wzajemnego komunikowania się i odczuwania tej potrzeby, bez której współcześni nie wyobrażali sobie funkcjonowania w skomplikowanej rzeczywistości politycznej XVIII stulecia.

A kto chce być wolny...

Red. Filip Musioł, Jarosław Szarek

Kraków 2010, 175 s.

(*Biblioteka Myśli Politycznej*, 13)

ISBN: 83-60125-83-0

Cena: 22 zł

A kto chce być wolny... to książka o oporze wobec władzy komunistycznej podjętym przez środowiska niepodległościowe w PRL i sposobach, jakimi komuniści próbowali ten opór zdławić. Autorzy tomu przedstawiają losy często zapomnianych dziś bohaterów walki o wolność, obalając zarazem wiele stereotypów dotyczących pracy peerełowskiego aparatu represji i działalności ówczesnej opozycji. Artykuły przedstawiają bezkompromisową wersję historii, politycznie niepoprawną i daleką od ideologii „grubej kreski”.

BANACH Andrzej K.

Kariery zawodowe studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego pochodzenia chłopskiego z lat 1860/1861-1917/1918

Kraków 2009, 483 s.

ISBN: 978-83-7188-935-6

Cena: 42 zł

Zainteresowanie badaczy społecznością studencką Uniwersytetu Jagiellońskiego, jej składem społecznym, a częściowo także karierą zawodową po zakończeniu studiów sięga początków XX stulecia. Nikt jednak szczegółowo nie zajął się studentami pochodzenia chłopskiego. Chociaż niniejszy tom studiów poświęcony karierom zawodowym studentów Uniwersytetu Jagiellońskiego pochodzenia chłopskiego nawiązuje do badań wcześniejszych, to jednak w porównaniu do ba-

dań z 1997 roku ma zupełnie nową jakość. Opracowanie to wymagało znacznego poszerzenia zakresu kwerendy źródłowej i wykorzystania zróżnicowanej literatury przedmiotu, ponieważ kariery bohaterów tej książki rozciągały się przez kolejno następujące po sobie epoki: czasy zaborów i I wojny światowej, Polski międzywojennej, II wojny światowej i okupacji, a nawet PRL-u. Każda z tych epok rodziła rozmaite szanse, ale i trudności w ich karierze i pracy zawodowej. Wymagało to ode mnie przygotowania znacznie szerszego kwestionariusza badawczego umożliwiającego pokazanie, między innymi, w jakich zawodach odnieśli największe sukcesy, które z tych zawodów były najbardziej popularne wśród synów chłopskich i dlaczego; jakim wymaganiom musieli sprostać, by zostać sędziami, adwokatami, notariuszami, nauczycielami w szkole średniej, lekarzami; jak wyglądało ich zaangażowanie pozazawodowe, polityczne oraz szeroko pojęta służba społeczeństwu, a także związki i solidarność ze środowiskiem z którego wyszli.

Książka została uhonorowana nagrodą **Krakowskiej Książki Miesiąca** (maj, 2010).

DĄBROWSKI Przemysław

Narodowa Demokracja byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego. Studium z zakresu myśli politycznej i działalności obozu narodowego na ziemiach litewsko-białoruskich w latach 1897-1918

Kraków 2010, 388 s.

ISBN: 978-83-7638-008-7

Cena: 30 zł

Głównym celem, jaki stawiał sobie autor, przystępując do pracy nad niniejszą książką, było szczegółowe ukazanie procesów i etapów kształtowania się myśli społeczno-politycznej Narodowej Demokracji na obszarze byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego. Zdawało się to o tyle istotne, iż działacze obozu narodowego działający na tych ziemiach nie do końca identyfikowali się z hasłami głoszonymi przez ich ideowych kolegów i przyjaciół z innych terenów byłej Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Wydaje się, że wielopłaszczyznowość myśli politycznej obozu narodowego na ziemiach byłego Wielkiego Księstwa Litewskiego, złożoność i niebanalność tych rozważań w pełni zasługują na przedstawienie, tym bardziej iż do tej pory „litewscy” endecy nie doczekali się odrębnej monografii poświęconej swojemu środowisku. Jeżeli zatem chociaż tylko w części udało się to uczynić i przybliżyć współczesnemu

czytelnikowi te zagadnienia, to daje to nadzieję, iż dokonania i wkład tej grupy ideowej w dorobek polskiej myśli politycznej nie ulegną zapomnieniu.

GAWĘŁEK Franciszek

Konik zwierzyński, wianki i sobótki

Kraków 2010, 435, [18] s.

ISBN: 978-7638-005-6

Cena: 40 zł

W opracowaniach dziejów ludoznawstwa polskiego stosunkowo rzadko pojawia się nazwisko Franciszka Gawęłka. Sprawa o tyle dziwna, że był on na przełomie XIX-XX wieku jednym z czołowych ludoznawców polskich, współinicjatorem założenia w Krakowie Muzeum Etnograficznego, sekretarzem Towarzystwa Muzeum Etnograficznego, a nade wszystko autorem pierwszej *Bibliografii ludoznawstwa polskiego*. Mimo że zmarł młodo, pozostawił po sobie spory dorobek naukowy, popularnonaukowy, a także publicystyczny, który z całą pewnością zasługuje na przypomnienie. Podobnie, jak na przypomnienie zasługuje biografia tego uczonego, organizatora i bibliografa w jednej osobie. Wyboru pism Gawęłka dokonał prof. Franciszek Ziejka. On też wzbogacił książkę o aneks oraz wstęp, w którym tak charakteryzuje publikację: „Dziś podejmujemy próbę przypomnienia dorobku naukowego i publicystycznego Franciszka Gawęłka, pozostającego w ukrytych w bibliotekach rocznikach pism, dorobku nieznanego często nawet specjalistom. W tomie niniejszym znajdzie Czytelnik prace Gawęłka ściśle etnograficzne, związane z kulturą ludową polską, Krakowem, a także rodzinnym Radłowem. Natknie się także na dzieła Gawęłka powstałe w związku z zabiegami o utworzenie w Krakowie Muzeum Etnograficznego. Zdecydowaliśmy się przypomnieć również jego szkice historyczne, poświęcone wzmiankowanym wyżej miejscowościom, a to ze względu na wartość dokumentarną owych tekstów. Mamy nadzieję, że tom ten zainteresuje nie tylko zawodowych etnografów i etnologów, ale także szeroki krąg Czytelników, szukających dziś coraz częściej swoich korzeni, zafascynowanych bogactwem naszej kultury ludowej”.

GRAFF Tomasz

Kościół w Polsce wobec konfliktu z zakonem krzyżackim w XV wieku.

Studium z dziejów kultury politycznej polskiego episkopatu

Kraków 2010, 124 s.

ISBN: 978-83-7638-035-3

Cena: 28 zł

Dr Tomasz Graff jest znanym krakowskim mediewistą, specjalizującym się w dziejach polskiego Kościoła w XV wieku. W recenzowanej książce podejmuje zagadnienie ważne i istotne, i co najważniejsze, całłościowo nie opracowane dotychczas w nauce historycznej. Szczegółowe badania dr. T. Graffa dowiodły, że najczynniejsi w obronie polskich interesów narodowych wobec zakonu byli biskupi z Korony, zarazem najważniejsi przedstawiciele polskiej hierarchii duchownej, tacy jak: arcybiskup gnieźnieński, biskup krakowski, poznański i wrocławski, pełniący najczęściej równocześnie z dostojenstwami kościelnymi wysokie urzędy państwowe (koronne). Autor nie ograniczył się do skrupulatnego wyliczenia udziału tych hierarchów we wszystkich starciach ideologicznych, propagandowych, dyplomatycznych, wojskowych polsko-krzyżackich w okresie 1404-1466, ale również starał się wnikać w motywy postępowania i wszechstronne uwarunkowania wpływające na decyzje i postawy poszczególnych protagonistów. To pogłębione podejście jest rezultatem bardzo szczegółowej analizy wszystkich istniejących źródeł i równie dokładnej weryfikacji bardzo bogatej i z każdym rokiem narastającej literatury przedmiotu, ze szczególnym uwzględnieniem publikacji z lat ostatnich. Autor wykazał (nie po raz pierwszy) wysokie umiejętności krytycznej analizy źródeł i uwolnił się od sugestii płynących z opracowań starszych, pióra niejednokrotnie uznanych badaczy. Praca jego wnosi więc nowe przewartościowania i ustalenia do nauki

KOKOCIŃSKI Lech

Z dziejów mieszczańskiego towarzystwa strzeleckiego we Lwowie

Kraków 2010, 52 s.

ISBN: 978-83-7638-023-0

Cena: 30 zł

Strzeleckie bractwa kurkowe mają swoją wielowiekową, sięgającą średniowiecza tradycję, wpisując się trwale w dzieje obronności miast europejskich. Powstanie i rozwój tych bractw na ziemiach polskich datujemy głównie na przełom XIV i XV wieku, chociaż na terenie Śląska spotykamy się z ich działalnością już w XIII wieku. Przedmiotem poniższych rozważań jest przegląd materialnych pamiątek zachowanych do naszych czasów po tej „rycerskiej szkole” lwowskich mieszczan, które, chociaż głównie dotyczą ery nowożytnej, dają świadectwo pa-

triotycznej tradycji bractwa, znajdującej swe reminiscencje w dziejach Lwowa w II Rzeczypospolitej.

KRUPA Jacek

Żydzi w Rzeczypospolitej w czasach Augusta II (1697-1733)

Kraków 2009, 260 s.

(*Studia Judaica Cracoviensia. Series Dissertationum*, 3)

ISBN: 978-83-7188-553-2

Cena: 30 zł

W sferze zainteresowań autora leżą przede wszystkim poczynania organów władzy Rzeczypospolitej. Sytuacja Żydów w państwie, postawa wobec nich Kościoła, miast, szlacheckich właścicieli itp., pomimo tego, że znalazły w pracy odzwierciedlenie, są poruszane tylko w takim zakresie, w jakim tworzą niezbędne tło dla opisywanych zjawisk. Właśnie pod kątem poczynañ Rzeczypospolitej starano się rozpatrywać wykorzystany materiał źródłowy. Można na jego podstawie próbować ustalić, w jaki sposób Żydzi byli postrzegani przez szlachtę zebraną na sejmikach, a szczególnie na sejmikach partykularnych czy konfederacjach. Zebrany materiał pozwala również uchwycić pewne elementy polityki Augusta II wobec Żydów w Rzeczypospolitej. Stworzony w ten sposób obraz winien ułatwić analizy i oceny mechanizmów kształtowania się postaw wobec Żydów w czasach saskich.

KICH-MASŁEJ Olga

Ukraina w opinii elit Krakowa końca XIX-pierwszej połowy XX wieku

Kraków 2009, 246 s.

(*Societas*, 15)

ISBN: 978-83-7188-226-5

Cena: 28 zł

Polacy mieli szczególne powody, by „odkrywać” Ukrainę. Mimo wielowiekowego sąsiedztwa, na przełomie XIX i XX wieku Ukraińcy nadal pozostawali narodem najmniej znanym i lubianym. Ten na ogół negatywny obraz Ukrainca wypływał z faktu, iż nowoczesna ukraińska tożsamość narodowa kształtowała się w ostatnich dwóch wiekach w bezpośredniej opozycji do polskości. Merytoryczne, pozbawione emocji dyskusje o stanie stosunków polsko-ukraińskich możliwe były jedynie poza obszarem konfliktu. Kraków okazał się miejscem w zdecydowanie większym stopniu wolnym od uprzedzeń narodowościowych, które ku-

mulował i podtrzymywał ówczesny Lwów. Właśnie w Krakowie spotkały się drogi trzech wybitnych intelektualistów tego czasu: Mariana Zdziechowskiego, Bohdana Lépkiego, i Wilhelma Feldmana, których, niezależnie od opcji politycznych i narodowych, połączył wspólny cel – porozumienie polsko-ukraińskie.

KULIŃSKA Lucyna

Działalność terrorystyczna i sabotażowa nacjonalistycznych organizacji ukraińskich w Polsce w latach 1922-1939

Kraków 2009, 744 s.

ISBN: 987-83-7188-147-3

Cena: 65 zł

Celem niniejszej pracy jest ukazanie przyczyn i skutków występowania w II Rzeczypospolitej terroryzmu, stosowanego przez skrajnie nacjonalistyczne ugrupowania ukraińskie. Autorka będzie dążyć do odnalezienia odpowiedzi na pytanie, na ile wina za niekorzystny rozwój wzajemnych relacji między Polakami i Ukraińcami leżała po stronie władz, a na ile prowadzenie pokojowej i pomyślnej dla obu stron polityki było uniemożliwiane przez destrukcyjne działania legalnych i nielegalnych partii oraz organizacji ukraińskich. W pracy podjęta zostanie również próba zweryfikowania tezy o bezpośrednim związku przyczynowo-skutkowym między polską polityką narodowościową w międzywojniu a ludobójstwem dokonany na ludności polskiej przez nacjonalistów ukraińskich w czasie II wojny światowej.

Materiały źródłowe do dziejów Żydów w księgach grodzkich dawnego województwa krakowskiego z lat 1674-1696. Tom 2. Lata 1684-1696

Wstęp i oprac. Adam Kaźmierczyk

Kraków 2009, 442 s.

(*Studia Judaica Cracoviensia. Series Fontium 12*)

ISBN: 978-83-7188-559-4

Cena: 30 zł

Księgi grodzkie od lat są wykorzystywane jako cenne źródło do badań nad dziejami Żydów polskich, ale raczej wybiórczo ze względu na swoją obszerność i rozproszenie. Wzmianki o Żydach stanowią tylko niewielką część wszystkich wpisów, niemniej ze względu na znaczenie funkcjonowania urzędów grodzkich, szczególnie w Krakowie, stanowią one często jedyne świadectwo skomplikowanych stosunków społecznych. Niniejsza publikacja ma za zadanie ułatwić badaczom dotarcie

do tego cennego zasobu, zwalniając z konieczności żmudnej kwerendy źródłowej (niektóre tomy liczą kilka tysięcy stron formatu folio).

Polityczne, religijne i kulturalne aspekty sprawy polskiej na Kresach Wschodnich

Red. Bogumił Grott

Kraków 2009, 349 s.

ISBN: 987-83-7188-133-6

Cena: 30 zł

Niniejszy tom jest kontynuacją nienumerowanej serii poświęconej stosunkom polsko-ukraińskim. Mając na uwadze takie fakty, jak istniejący przez lata deficyt wiedzy o Kresach Wschodnich, a w szczególności lukę w świadomości współczesnych Polaków na temat ludobójstwa dokonanego na Polakach Kresów południowo-wschodnich przez nacjonalistów ukraińskich z OUN i UPA w latach II wojny światowej i w okresie bezpośrednio po niej następującym, grupa naukowców zainteresowanych tematyką kresową postanowiła kontynuować rozpoczętą działalność, wychodząc w ten sposób naprzeciw niezrealizowanym przez lata postulatom badawczym.

Solidarność Uniwersytetu Jagiellońskiego 1980-1989. Wybór dokumentów

Wstęp i oprac. Tomasz Gąsowski, Adam Roliński

Kraków 2010, 768 s.

(*Biblioteka CDCN*, 38)

ISBN: 978-83-7188-873-1

Cena: 38 zł

Pozytywnym rezultatem dyskusji toczonych w ostatnich latach przez badaczy zajmujących się najnowszymi dziejami Polaków było zwrócenie uwagi na konieczność odwoływania się do różnych typów źródeł. Aby ułatwić to zadanie przyszłym autorom historii „Solidarności” Uniwersytetu Jagiellońskiego, zdecydowaliśmy się na zestawienie w niniejszym tomie dwu różnych informacji źródłowych, a mianowicie wytworzonych przez sam Związek oraz pochodzących z materiałów gromadzonych przez Służbę Bezpieczeństwa. Oba te zbiory informacji nie są wobec siebie symetryczne pod względem zawartości, toteż trudno byłoby tu dopatrywać się „lustrzanego odbicia” minionych wydażeń. Są to raczej dwa częściowo dopełniające się, niekiedy wzajemnie weryfikujące ciągi informacyjne. Pozostając zatem przy tych właśnie

dwu typach materiałów, dokonajmy ich ogólnej charakterystyki. Do pierwszego zaliczymy dokumenty sporządzone przez poszczególne struktury uniwersyteckiej, rzadziej regionalnej czy ogólnokrajowej, „Solidarności”, przede wszystkim powstałe w ramach działań Komisji Zakładowej, oraz biuletyny wewnątrzwiązkowe bądź też wypowiedzi poszczególnych jej członków z tego czasu. Ich zakres tematyczny obejmuje w pierwszej kolejności różne aspekty życia uczelni jako instytucji akademickiej o ogólnopolskim znaczeniu, miejsca pracy wielu ludzi i ich życia codziennego, ale są i takie, które odnoszą się do spraw zasadniczych, jakimi żył wówczas kraj. Drugi zestaw materiałów stanowią dokumenty peerelowskiej policji politycznej, tj. różnych struktur Służby Bezpieczeństwa (o innych agentach tajnych służb, w tym przede wszystkim wojskowych, niestety jak dotąd nic prawie nie wiemy). Malują one dla odmiany obraz uniwersyteckiej „Solidarności” jako groźnego przeciwnika, którego trzeba rozpoznać, a następnie obezwładnić i unieszkodliwić w obronie socjalistycznego ustroju.

Spółeczeństwo, kultura, inteligencja. Studia historyczne ofiarowane profesor Irenie Homoli-Skąpskiej

Red. Elżbieta Orman, Grzegorz Nieć

Kraków–Warszawa 2009, 721 s.

(*Regiony, Historia, Kultura*, 6)

ISBN: 978-83-7188-387-3

Cena: 40 zł

Obszerny tom studiów jest dedykowany prof. Irenie Homoli-Skąpskiej – historykowi, badaczce dziejów Krakowa i Galicji, edytorce źródeł. Wśród ponad trzydziestu tekstów znalazł się na wstępie jeden poświęcony jubilatce oraz pełna jej bibliografia. Autorami tekstów są historycy, literaturoznawcy i prasoznawcy z Krakowa i Warszawy.

Wadowice. Siedem wieków historii. Materiały z konferencji naukowej „Wadowice – Karola Wojtyły Ojczyzna Domowa”. Wadowice, 23 stycznia 2009 roku

Red. Tomasz Graff

Kraków 2009, 221 s.

ISBN: 978-83-7188-445-0

Cena: 30 zł

Książka jest pokłosiem konferencji naukowej i zawiera poszerzone wersje wygłoszonych na niej referatów, a także jeden artykuł pokon-

ferencyjny. Tematyka publikacji obejmuje zagadnienia dotyczące dziejów Wadowic i okolic od średniowiecza po 1945 r. Pierwszy tekst dotyczy dziejów pogranicza śląsko-małopolskiego do XVI w., a kolejny traktuje o przemianach latyfundium lanckorońskiego w średniowieczu. Pozostali autorzy zajęli się ponadto dziejami wadowickich jednostek wojskowych: 56 i 12 pp, historią miejscowego Sądu Obwodowego czy też obrazem życia mieszkańców miasteczka po „wyzwoleniu” przez Armię Czerwoną. Dwa artykuły opisują życie, środowisko intelektualne i spuściznę naukową profesora Marcina Wadowity; znajdziemy również próbę rekonstrukcji krajobrazu artystycznego Wadowic i okolic w czasach średniowiecznych i nowożytnych. Publikacja posiada indeks osobowy i geograficzny.

WAŚKO Anna

Arystokraci ducha. Obraz społeczeństwa średniowiecznego w „Revelationes” św. Brygidy Szwedzkiej

Kraków 2009, 344 s.

ISBN: 978-83-7188-225-8

Cena: 40 zł

Praca ta traktuje o fascynującym świecie średniowiecznej myśli, świecie niemal nieistniejącym w świadomości współczesnego człowieka, choć leży on u źródeł naszej kultury. Bohaterką tej pracy jest też Brygida – święta wizjonerka, wielka dama, kochająca żona i matka, beginka żebrząca u bram rzymskich kościołów, powiernica królów i papieży. Jej objawienia i założony przez nią zakon przez wieki oddziaływały na duchowość europejską, także polską; wielkie, przejmujące wizje Pasji, piękna wizja Narodzenia, dialogi duszy z Bogiem były czytane i przeżywane przez pokolenia chrześcijan. W książce tej Brygida ukazana jest z innej strony: jako myślicielka zanurzona w tysiącletniej tradycji swojej kultury, obserwatorka i uczestniczka życia społecznego walcząca z pasją o odnowę świata, który wydawał się jej pogrążony w chaosie i upadku, a którego piękną konstrukcję ukazuje naszym oczom z klarowną jasnością.

Wspólnoty małe i duże w społeczeństwach Czech i Polski w średniowieczu i w czasach wczesnonowożytnych

Red. Wojciech Iwańczak, Janusz Smołucha

Kraków 2010, 486 s.

ISBN: 978-83-7188-769-7

Cena: 38 zł

Prezentowany tom stanowi przemyślany pod względem układu i treści zbiór tekstów odnoszących się do ważnej tematyki, jaką jest funkcjonowanie różnorodnych wspólnot społecznych: środowisk intelektualnych, uniwersyteckich, kościelnych, rzemieślniczych i wojskowych w Czechach i w Polsce na przełomie wieków średnich i epoki nowożytnej.

HISTORIA LITERATURY, LITERATUROZNAWSTWO

HECK Dorota

Four Dilemmas. Theory-Criticism-History-Faith. Sketches on the Threshold of Literary Anthropology

Kraków 2010, 146 s.

ISBN: 978-83-7638-004-9

Cena: 25 zł

This book intends to point out some statements concerning important East European literary problems. The aim of the first chapter is to interpret a tetralogy by Janusz Krasiński dealing with the events of contemporary history. Although the minimum of family ideals: honour and freedom are encapsulated in slogans and devalued by mockers, disappearing from literature acclaimed by most critics, such ideals can only be found on the peripheries of literature, yet always labelled as anachronic. If so, the existential experience of the older generation is clearly a historic experience. The purpose of the second chapter is to apply the categories of good manners to the study of the history of literary criticism. The third chapter traces attachment to Edinburgh differed among other Polish literary figures (Stanisław Maczek, Irena Bączkowska, Jan Rostworowski, Józef Andrzej Teslar, Józef Zajac, Danuta Mostowin, and others). In the last chapter, spiritual poetry is analyzed while a stereotypical and excessively simplified idea of technocratic and pragmatic present times tends to reduce transcendence down to the very minimum.

KALISZEWSKI Andrzej

Wieczna gra. Artykuły i szkice

Kraków 2009, 239 s.

ISBN: 978-83-7188-246-3

Cena: 28 zł

Niniejszy tom jest wyborem moich prac krytycznoliterackich i esejistycznych powstałych w latach 1977-2009. Znalazły się tu zarówno wersje (zwykle obszerniejsze, poprawione) tekstów publikowanych już kiedyś w czasopiśmie społeczno-kulturalnych, literackich, naukowych bądź książkach pokonferencyjnych, jak i artykuły nowe, powstałe w tym lub ubiegłym roku.

SADLIK Magdalena

„Zawołajcie mnie z powrotem tą mową moją własną...” Z dziejów recepcji twórczości Stanisława Wyspiańskiego 1898-1957

Kraków 2009, 330, [12] s.

ISBN: 978-83-7188-232-6

Cena: 35 zł

Dążyłam do przedstawienia w kilkunastu odsłonach fascynujących dziejów recepcji – jej „portretu wielokrotnego” przedstawiającego różne warianty odbioru, rozmaite aspekty twórczości Wyspiańskiego odkrywane przez kolejne epoki, a czasem i maski przypisane twórcy. To właśnie ów nadrzędny cel – próba stworzenia panoramicznego ujęcia dziejów recepcji i uchwycenia prawidłowości, mechanizmów nią rządzących – decydował o wyborze tematów kolejnych rozdziałów, na drugi plan usuwając kryterium związane z artystyczną rangą prezentowanych tekstów.

STANKIEWICZ-KOPEĆ Monika

Pomiędzy klasycznością a romantycznością. Młodzi autorzy Wilna, Krzemieńca i Lwowa wobec przemian w literaturze polskiej lat 1817-1828

Kraków 2009, 320 s.

(*Studia Dziewiętnastowieczne. Rozprawy*, 4)

ISBN: 978-83-7188-471-9

Cena: 35 zł

Można by postawić pytanie: po co dziś wracać do tych jakże często nieświeżych utworów i nieraz mało oryginalnych wypowiedzi metaliterackich drugo- i trzeciorzędnych twórców sprzed ponad 180 lat? Otóż mimo wszystko warto, bowiem spojrzenie na przełom romantyczny i literaturę przedpowstaniową z perspektywy właśnie pomniejszych autorów stawia sytuację przejścia między oświeceniem a romantyzmem w zupełnie innym, nieznanym dotąd świetle. Nie jest moim zamiarem odwracanie hierarchii ważności dokonań poszczególnych literatów tego okresu ani też wprowadzenie dziewiętnastowiecznych wierszokletoń na literacki parnas. Jednak niezależnie od tego, jak z niektórymi z tych autorów obeszła się historia literatury, to faktem jest, że pełny obraz procesu literackiego trzech początkowych dziesięcioleci XIX w. nie jest możliwy bez ich uwzględnienia.

W świecie myśli i wartości. Prace z historii literatury i kultury ofiarowane Profesorowi Julianowi Maślance

Red. Roman Dąbrowski, Andrzej Waśko

Kraków 2010, 485 s.

ISBN: 978-83-7188-646-1

Cena: 35 zł

Nie nadużywając słów, które – jak pisał Jan Kasprowicz, jeden z ulubionych poetów Profesora – „rzadko na moich wargach” powinny się pojawiać, trzeba tu jednak wspomnieć i o tym, że sam Profesor zawsze nam przypominał o obywatelskim i patriotycznym znaczeniu pracy polonisty. Bardziej zresztą – jak to on – swoją postawą niż słowami. Ale ktoś, kto wczyta się w jego prace, na przykład w sylwetkę biograficzną i naukową Antoniego Małeckiego, bez trudu domyśli się, że do cech wzorcowych polonisty, wpisanych w portret jednego z jej założycieli, Profesor zalicza oprócz zdolności naukowych także i to, że Małecki „swoją działalność uniwersytecką traktował nie tylko jako zawód, ale także, a może nawet przede wszystkim, jako swego rodzaju misję i służbę wobec narodu”. A w postawie Profesora jako badacza i nauczyciela akademickiego powadze rzeczy wielkich, których nigdy nie traci z oczu, towarzyszy stale powaga cnót codziennych, ale bynajmniej nie małych, których jest niedoścignionym wzorem.

JĘZYKOZNAWSTWO

Islam on the Indian Subcontinent

Red. Agnieszka Kuczkiewicz-Fraś

(*Cracow Indological Studies*, 11)

ISSN: 17320917

Cena: 25 zł

Editor's Preface, Agnieszka Kuczkiewicz-Fraś; *Looking askance at Be-ing. A note on Ghalib from a Hindi poet*, Ashok Vajpeyi; *Power, culture and language of poetry: the transition from Vali to Ghalib*, Mehr Afshan Farooqi; *The language of love: a study of the amorous and erotic associations of Urdu*, Tariq Rahman; *Perso-Arabic lexis in the Ramcaritmanas of Tulsidas*, Danuta Stasik; *Zay Khay Sheen, Aligarh's purdah-nashin poet*, Gail Minault; *Jihadi literature? Some novels of Nasim Hijazi*, Christina Oesterheld; *Images of India's Muslim past in modern Hindi poetry – five poems on three cities by Kunwar Narain*, Renata Czekalska; *Nostalgia in the re-construction of Muslim identity in the aftermath of 1857 and the myth of Delhi*, Daniela Bredi; *History preserved in names. Delhi urban toponyms of Perso-Arabic origin*, Agnieszka Kuczkiewicz-Fraś; *Persian lexicography in India*, Kinga Maciuszak; *The learning of Persian in South Asia: the curricula and educational institutions for teaching Persian in South Asia*, Tariq Rahman; *Sir Sayyid's public sphere: Urdu print and oratory in nineteenth century India*, David Lelyveld; *On the road of failure: the Afghans in Mughal India*, André Wink; *Between tradition and modernity: Fatima Jinnah*, Kamila Junik; Contributors

CZELAKOWSKA Anna

Opisy fleksyjne w gramatykach polskich lat 1817-1939

Kraków 2010, 252 s.

(*Biblioteka „LingVariów”*, 6)

ISBN: 978-83-7188-360-6

Cena: 30 zł

Choć dzieje polskiej nauki o języku są tematem o dość obszernej literaturze przedmiotu zarówno w zakresie interesującego mnie językoznawstwa polonistycznego, jak i zagadnień o szerszym zasięgu (zwłaszcza sławistyki), dość rzadko pojawiały się dotychczas prace poświęcone ewolucji opisów gramatycznych. [...] Przedmiotem moich badań stały

się zatem właśnie opisy fleksji jako części „nauki o wyrazie” (obecnie morfologii), zaś rezultatem tych studiów jest niniejsza książka. Stanowi ona próbę charakterystyki rozwoju poglądów polskich gramatyków od okresu amatorskich i intuicyjnych (co nie znaczy nietrafnych) opisów polszczyzny do czasów bardziej współczesnych, w których czerpano z europejskich teorii lingwistycznych, rozwijając je w odniesieniu do języka polskiego. Przedstawione wnioski zostały oparte na analizie 40 gramatyk języka polskiego z XIX i XX w., a także ważniejszych artykułów i monografii z tego okresu, traktowanych jednak jako materiał pomocniczy. [...] Takie ograniczenie materiału pozwala zarazem na dostrzeżenie linii rozwojowych poszczególnych zagadnień, rozwiązań przejmowanych od poprzedników i zachowywanych w tradycji, a w stosunku do nich ujęć bardziej nowatorskich i oryginalnych myśli niektórych autorów.

GODYŃ Jan

Studia historycznojęzykowe, edytorskie, kulturalnojęzykowe

Kraków 2009, 385 s.

(Biblioteka „LingVariów”, 4)

ISBN: 978-83-7188-194-7

Cena: 30 zł

W niniejszej książce zostały zebrane studia i artykuły rozproszone w czasopismach naukowych, pracach zbiorowych i księgach jubileuszowych. Zdecydowaną większość z nich łączy problematyka edytorstwa naukowego dawnych – od średniowiecza do początku XX w. – tekstów literackich. Tak jest w częściach książki zatytułowanych „studia edytorskie – tekstologiczne” i „studia edytorskie – interpunkcyjne”, w których zostały pomieszczone prace poświęcone takim podstawowym zagadnieniom edytorstwa naukowego dawnych tekstów literackich, jak: 1. ustalanie autorstwa dawnego tekstu, 2. dochodzenie do kanonicznej postaci tekstu dawnego, 3. czas powstania dochowanych przekazów dawnego utworu i relacje między nimi, 4. interpunkcja w dawnym tekście [...] i stosunek do niej naukowego wydawcy, 5. zakres i sposób transkrypcji faktów graficznych i językowych dostrzeżonych w przekazach dawnych tekstu literackiego czy wreszcie 6. zawartość komentarza historycznojęzykowego i stylistycznojęzykowego oraz not edytorskich do edycji dawnego tekstu literackiego. Książka adresowana jest przede wszystkim do absolwentów i studentów studiów edytorskich, do środowiska edytorskiego oraz do redaktorów i korektorów wydawnictw.

„LingVaria. Półrocznik Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego”

R. 4, 2009, nr 2(8)

Red. Mirosław Skarżyński, Bronisław Ligara, Justyna Winiarska, Jan Godyń

ISSN: 1896-2122

Cena: 18 zł

Zagadnienia ogólne: Agnieszka Kułacka, *Procedura weryfikacji prawa Kryłowa*. **Polszczyzna współczesna:** Jan Fellerer, *Granica między składnią a słowotwórstwem. Kilka uwag o stronie w języku polskim*; Emilia Kubicka, *Odbicie języka czy jego projekcja? Kilka uwag o Wielkim słowniku frazeologicznym języka polskiego Piotra Müldnera-Nieckowskiego*; Tomasz Nowak, *Semantyka i składnia czasownika ODKRYĆ*; Renata Przybylska, *Dwie rodziny frazeologiczne z komponentem kapelusza*. **Pogranicza języków:** Michał Głuszkowski, *Znaczenie prestiżu języka a pokoleniowe zróżnicowanie poziomu interferencji w polszczyźnie staroobrzędowców w warunkach rosyjsko-polskiego bilingwizmu z dyglosją*; Halina Karaś, *Kresowe cechy fonetyczne w polszczyźnie standardowej uczniów polskich szkół średnich na Litwie*; Elżbieta Koniusz, *Sytuacja języka polskiego na Litwie na początku XX wieku w świetle powieści Unia Józefa Weyssenhoffa*; Jolanta Madelska, *Słownictwo północnokresowe odzwierciedlone w opowiadaniu z czasów wojny (1919-1923)*; Koji Morita, *Wokół imiesłowu przysłówkowego uprzedniego na -(w)szy w polszczyźnie północnokresowej*; Dorota Paško, *Wpływ rosyjskiej gwary na system fleksyjny polszczyzny staroobrzędowców w ośrodku augustowskim*. **Z przeszłości polskiego językoznawstwa:** Henryk Ułaszyn, *Jan Baudouin de Courtenay. Charakterystyka ogólna uczonego i człowieka (1845-1929)* [reprint]; Marian Kucała, *Profesora Stanisława Urbańczyka życie w miłości do wiedzy*; Maria Malec, *Witold Taszycki (1898-1979)*; Walery Pisarek, *Zenon Klemensiewicz – w czterdziestolecie śmierci*; Maria Papierz, *Jan Baudouin de Courtenay i Słowacy*. **Debiuty naukowe:** Małgorzata Kilar, *O polszczyźnie listów Szymona Dowkonta do Teodora Narbutta (na przykładzie fonetyki, fleksji i składni)*; Barbara Mitrega, *Nazwy zmysłu smaku w języku polskim*; Marek Pandera, *E-syntaksa, czyli próba charakterystyki syntaktycznej języka pogawędek internetowych*. **Kronika:** Jubileusz 40-lecia pracy naukowej prof. dr hab. Jadwigi Koralikowej; Konferencje i sesje naukowe; Doktoraty z językoznawstwa na Wydziale Polonistyki UJ w roku akademickim 2008/2009; Ukazały się

drukiem w środowisku krakowskim. Renata Przybylska, Nowe czasopi-
smo językoznawcze.

**„LingVaria. Półrocznik Wydziału Polonistyki Uniwersytetu
Jagiellońskiego”**

R. 5, 2010, nr 1(9)

Red. Mirosław Skarżyński, Bronisław Ligara, Justyna Winiarska, Jan
Godyń, Maciej Rak

ISSN: 1896-2122

Cena: 18 zł

Zagadnienia ogólne: Agnieszka Kułacka, *Prawo Hermana*; Marek Osiewicz, Krzysztof Skibski, *Teoria determinizmu nieliniowego a perspektywy rozwojowe językoznawstwa*. **Polszczyzna współczesna:** Iwona Burkacka, *O sufiksach -ni(a) i -eri(a) w funkcji wykładników nazw miejsc*; Hanna Jadacka, *Neologizmy jako przedmiot opisu lingwistycznego (Na marginesie pracy E. Worbs, A. Markowskiego, A. Megera Polnisch-deutsches Wörterbuch der Neologismen. Neuer polnischer Wortschatz nach 1989)*; Emilia Kubicka, *Do ostatka i do reszty jako przysłówki limitatywne*; Paweł Rutkowski, Małgorzata Czajkowska-Kisil, *O kategorii zaimka osobowego w Polskim Języku Migowym (PJM)*; Jadwiga Stawnicka, *Współdziałanie elementów kontekstu ze znaczeniem leksykalnym polskich czasowników inicjalnych*; Magdalena Wanot, *Vegetabilia versus Animalia. Gniazda i paradygmaty słowotwórcze nazw roślin i zwierząt*; Sebastian Żurowski, *Propozycja opisu wyrażen o tzw. znaczeniu ogólnym*. **Polszczyzna historyczna:** Jolanta Mędelska, *Głogi, gnoje, grady, grochy – północnokresowe formy liczby mnogiej*; Kinga Tutak, *Dedykacja w świetle genologii lingwistycznej*. **Dialektologia:** Justyna Kobus, *Zmiany leksykalne w języku mieszkańców wielkopolskich wsi uwarunkowane czynnikami pozajęzykowymi (na przykładzie nazw cepów i ich części)*. **Z przeszłości polskiego językoznawstwa:** Marek Stachowski, *Tadeusz Kowalski a sprawa jego niedoszłego wyjazdu na Uniwersytet Stambulski*; Piotr Żmigrodzki, *Z nieznanych kart historii polskiej leksykografii: Słownik do Trylogii Ignacego Strycharskiego*. **Debiuty naukowe:** Sylwia Fabisiak, *Przejawy imitacyjności w systemie gramatycznym Polskiego Języka Migowego*; Ewa Kurowska, *Źródła materiału imienniczego w Bogactwach mowy polskiej Alojzego Osieńskiego (na podstawie wybranych tomów)*; Dagmara Płońska, *Przekleństwa – uwarunkowania kulturowe. Uwagi wstępne*; Łukasz Szalkiewicz, *Chamy posły i zuchy doktory – głos*

w sprawie deprecjatywności; Dominika Woźna, *Z problematyki opisu gwarowego słownictwa kulinarnego na przykładzie nazw zup w języku mieszkańców Bukówca Górnego (pow. Leszno)*. **Kronika:** Konferencje, sesje, spotkania naukowe; Wyróżnienia, awanse naukowe; *Varia*; Uka-zały się drukiem w środowisku krakowskim.

Obcość kulturowa jako wyzwanie dla tłumaczy

Red. Jerzy Brzozowski, Maria Filipowicz-Rudek

Kraków 2009, 526 s.

(*Między Oryginałem a Przekładem*, 15)

ISBN: 978-83-7638-026-1

Cena: 25 zł

Od Redakcji: Maria Filipowicz-Rudek, *Translatolog przetłumaczony, czyli o najbardziej malowniczej postaci polskiego przekładoznawstwa*; Jerzy Brzozowski, *Śmierć zawsze przychodzi nie w porę. Słowo na pogrzebie*. **Rozdział I. Z dystansu:** Anna Bednarczyk, *Wierność przekładu a sukces tłumacza*; Tomasz Pindel, *Dotyk obcości versus globalizacja literatury: współczesna proza latynoamerykańska i jej (nie)obcość kulturowa*; Dorota Urbanek, *Od rosyjskiej Bieźduchowności do polskiej Pustki duchowej. Kilka uwag o przekładzie tekstów kulturoznawczych*; Karolina Dębska, *Neutralizacja różnorodności językowej a usuwanie obcości z przekładu*; Agata Sadza, *Jak przełożyć książkę o nieprzekładalności. Analiza „śladów obcości” w Wilczym notesie Mariusza Wilka i jego przekładzie na język angielski (The Journals of a White Sea Wolf, tłum. Danusia Stok)*; Urszula Dąbska-Prokop, *Filtry kulturowe i zapasy poznawcze w przekładach Lost in translation Evy Hoffman*; Markus Eberharther, *Obcość w literaturze i obcość w przekładzie: na podstawie tłumaczeń najnowszej literatury polskiej na niemiecki*; Anna Majkiewicz, *(Sub)kultura w przekładzie, czyli o modelowym czytelniku po zwrocie kulturowym*; Jadwiga Warchoń, *Wersja oryginalna, przekład i „język pośredniczący”. O kulturowo-literackich różnicach w angielskich wersjach na przykładzie utworu Inny świat G. Herlinga-Grudzińskiego i powieści A. Poznańskiej-Parizeau Les lilas sont fleuries a Varsovie*; Izabela Szymańska, *Wymiary obcości w przekładzie dla dzieci. Przypadek Byczka Fernando*; Danuta Kucała, *Czy zachowanie obcych elementów w przekładzie może być korzystne?*; Justyna Stromczyńska, *Bilingwizm a negocjacja tożsamości*; Elżbieta Gajewska, *Obcość w przewodnikach: między praktycznością a egzotyką*; Joanna Albin, *Metody zmniejszenia przepaści kulturowej w przekładzie tekstów*

turystycznych; Bożena Zaboklicka, *Bigos w wersji hiszpańskiej*. **Rozdział II. Pod lupą:** Mateusz Kłagisz, *Czytając Madigan i Joszt i Frjan w Teheranie*; Maksymilian Drozdowicz, *Wielokulturowość zadomowiona w polszczyźnie. Polskie tłumaczenie powieści Ja, Najwyższy Augusto Roa Bartosa*; Joanna Warmuzińska-Rogóż, *O możliwościach przekładu aspektów kulturowych literatury quebeckiej na język polski (na przykładzie Pierwszej zimy w życiu Emanuela; Marie-Claire Blais)*; Małgorzata Sieradzka, *Na tropie śladów sarmackiej kultury. Kulturowe aspekty przekładu literackiego na przykładzie Zemsty Aleksandra Fredry w tłumaczeniu na język niemiecki*; Alesia Zakharkevich, *Ocalone czy utracone nazwy własne w tłumaczeniach baśni Marii Konopnickiej O krasnoludkach i sierotce Marysi?*; Katarzyna Wojan, *O kulturowych i leksykalnych problemach tłumacza (na materiale języka fińskiego)*; Iwona Piechnik, *Fińska prowincja lat powojennych – jej obcość i jej swojskość dla polskiego czytelnika. Zapiski z tłumaczenia Mrówek Pana Boga Aapeliego*; Olga Nowak, „Ona i ja”. *Płeć biologiczna i gender w przekładzie, w tłumaczeniu powieści Ángeles Mastretta Arráncame la vida*; Ewa Szymielewicz, *Odpowiednie dać rzeczy słowo. Problematyka greckich wulgaryzmów i ich przekładu na przykładzie Arystofanesa – rekonesans*; Małgorzata Zawadzka, *Umieranie rzeźb i rzeź – obraz barbarzyństwa w oryginale i przekładzie La mort et les status Jeana Cocteau i Pierre’a Jahana*; Kamila Sadowska-Krahl, *Dwa światy w poezji i tłumaczeniach wierszy Mandelstama*; Marta Kaźmierczak, *Trudno dać imię temu, co w dalekość płynie – zmagania tłumaczy z poezją Leśmiana*; Magdalena Kotlarek, *Haiku – Akunin – Przekład*; Marianna Plakueva-Olejniczak, *Twórczość poetycka Borysa Pasternaka w Polsce. Analiza porównawcza wybranych wierszy*; Joanna Górniewicz, *Czy możliwy jest ekwiwalentny przekład francuskiej formy imparfait narratif na język polski? Na przykładzie wybranych powieści G. Simeonona*; Regina Solová, *Przekład dokumentów szkolnych na język francuski. Praktyka a norma. Na przykładzie świadectwa dojrzałości*; Ewa Michalska, *Z problematyki adekwatnego przekładu kolokacji w tekstach o tematyce biznesowej*. **O książkach:** Jerzy Brzozowski: *Współczesne teorie przekładu. Antologia*, pod redakcją Piotra Bukowskiego i Magdy Heydel, Znak, Kraków 2009, ss. 483.

Silva rerum philologicarum. Studia ofiarowane Profesor Marii Strycharskiej-Brzezynie z okazji Jej jubileuszu

Red. Janusz S. Gruchała, Halina Kurek

Kraków 2010, 505 s.
(Biblioteka „LingVariów”, 10)
ISBN: 978-83-7638-025-4
Cena: 32 zł

Sylwetka naukowa prof. zw. dr hab. Marii Strycharskiej-Brzeziny; Bibliografia prac naukowych Marii Strycharskiej-Brzeziny; Tabula gratulatoria; Zofia Abramowicz: Rola imienia w identyfikacji ludności żydowskiej na Podlasiu w XVI–XX w.; Leszek Bednarczuk: Historia pewnego przysłowia; Zofia Berdyczowska: Polskie i niemieckie leksykalne korelaty schematów wyobrażeniowych czasu jako elementy czasowego podsystemu kodu kultury; Ireneusz Bobrowski: O normatywności raz jeszcze; Anna Bochnakowi: Leksykalne okruczości z dawnych inwentarzy; Aleksandra Cieślakowa: Kilka uwag o *osobności, osobnym, nudzie*, ale też o synonimii w nazwach własnych; Bogusław Dunaj: Zróżnicowanie regionalne współczesnej leksyki; Elżbieta Górka: Syntaktyczne funkcje zdań względnych we współczesnym arabskim języku literackim; Zbigniew Greń: Wizerunek Kozaka we współczesnej prasie polskiej; Janusz S. Gruchała: Między filologią a stylistyką praktyczną. *Psalm 67* w przekładzie Jakuba Lubelczyka i jego recepcja w XVI–XVII w.; Justyna Kiljańczyk-Zięba: Przedmowa wydawcy jako świadectwo recepcji dzieła poety. Jan Januszowski o Janie Kochanowskim; Jadwiga Kowalikowa: Funkcja ludyczna języka w edukacji; Zofia Kubiś-Mędrak: O języku *Wspomnień* Macieja Szuniewiczza; Marian Kucala: Cechy języka mówionego w rymach Jana Kochanowskiego; Halina Kurek: Odmiana imion i nazwisk w polszczyźnie mówionej księżki; Janina Labocha: Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Orłowej (1909–2009) – kuźnia polskiej inteligencji na Zaolziu. Dzieje placówki na tle rozwoju szkolnictwa na Śląsku Cieszyńskim; Bronisława Ligara: Twórca wobec kontaktów językowych: bilingwizm polsko-francuski Zygmunta Krasińskiego a norma; Władysław Lubaś: Obscena w kulturze języków słowiańskich; Maria Makarowa, Zofia Sawaniewska-Mochowa: Społeczność żydowska w Biłgorodzie w perspektywie przyszłych badań kulturowo-językowych; Elżbieta Mańczak-Wohlfeld: Język polski w dobie globalizacji; Halina Mieczkowska: Globalizacja a fleksyjny charakter języka (w ujęciu polsko-słowackim); Władysław T. Miodunka: Polszczyzna jako język drugi. Definicja języka drugiego; Barbara Oczkowa: Historia języka chorwackiego w skrzydlatych słowach; Joanna Okoniowi: O językowej wartości tekstów podhalańskich Kazimierza Przerwy-Tetmajera, czyli jeszcze o stylizacji w *Na*

Skalnym Podhalu; Anna Piechnik-Dębiec: Językowo-kulturowy obraz Żyda na Pogórzu Ciężkowicko-Rożnowskim; Joanna Poprawska: Problemy opracowania *Wielkiego słownika rumuńsko-polskiego*. Na styku języka romańskiego i słowiańskiego; Eugenia Prokop-Janiec: Stosunek do jidysz w dwudziestoleciu międzywojennym. Przypadek „Wolno-myśliciela Polskiego”; Renata Przybylska: Formuły performatywne prowokujące do agresji; Maciej Rak: Тетяна Ястремська, *Традиційне гуцульське пастухування* – pierwsza monografia huculskiej terminologii pasterskiej; Jerzy Reicha: Derywaty z formantem *-atyka* w funkcji niekategorialnych nazw czynności lub/i wytworów czynności w gwarach polskich na tle danych historycznojęzykowych; Mirosława Sagan-Bielawa: Mapa II Rzeczypospolitej. Nazwy własne w czytankach szkolnych z lat 30. XX w.; Ewa Siemienieć-Gołaś Turecki tekst transkrybowany w *Dziejach Tureckich y wtárczkach Kozáckich z Tátary...* Marcina Paszkowskiego (1615); Kazimierz Sikora: Z ginącego gwarowego słownictwa: *toli* jako szyfter i aktualizator kontekstu; Ewa Skorupa: Powieściowe twarze *Pana Graby* Elizy Orzeszkowej; Klaudia Socha: Osiemnastowieczna literatura społeczno-polityczna i informacyjna rozprowadzana drogą prenumeraty; Stanisław Stachowski: Lista zestawień leksykalnych polsko-tureckich Franciszka Menińskiego; Władysław Śliwiński: O perswazyjnej funkcji poetyckiej w rapsodzie *Kazimierz Wielki* Stanisława Wyspiańskiego; Elżbieta Tabakowska: Amalgamaty i marketing: sieci przestrzeni mentalnych w sieci Rossmanna; Anna Tyrpa: Lud polski wobec języków obcych; Bogdan Walczak: Islam w tradycji I Rzeczypospolitej i wieków późniejszych; Jadwiga Waniakowa: *Bookworm, rat de bibliothèque, книгоед*, czyli pochwała mola książkowego; Wiesław Witkowski: O asymilacji starocerkiewno-słowiańskich kontynuantów **tj, *dj* w języku piśmiennictwa staroruskiego; Maria Wojtak: Współczesny modlitewnik dla dzieci jako tekstowa sylwa; Hubert Wolanin: Greka Rzymian: socjolingwistyczne uwarunkowania zachowań językowych starożytnych Rzymian wobec Greków; Andrzej Zaborski: Od polskiego do arabskiego, czyli fonetyka i fonologia kontrastywna w nauczaniu współczesnego arabskiego języka literackiego; Aleksander Zajda: Historia pola wyrazowego MILES, BELLATOR, tzn. ‘woj, wojownik, rycerz, żołnierz’ w języku polskim.

Zrozumieć język, przetłumaczyć świat. Księga Pamiątkowa dedykowana Profesor Jadwidze Koniecznej-Twardzikowej

Red. Maria Filipowicz-Rudek, Małgorzata Jędrusiak, Agata Komorowska

Kraków 2009, 452, [2] s.

(*Studia Iberystyczne*, 8)

ISBN: 978-83-7638-015-5

Cena: 25 zł

Anna Sawicka, *Zrozumieć język – przetłumaczyć świat – zrozumieć świat*; Maria Filipowicz-Rudek, *Kalendarium życia. O nieustającym dialogu między Don Kichotem a Sancho Panzą; Przegląd ważniejszych publikacji Profesora Jadwigi Koniecznej-Twardzikowej*; Piotr Sawicki, *Trzydzieści lat, parę chwil – nie tylko w Krakowie. Głosa do portretu Jadwigi*; Olgierda Furmanek, Hanna Połomska, *Z panią Jadwigą po przygodę*. **Zrozumieć język**: Beata Brzozowska-Zburzyńska, *Przegląd niektórych hiszpańskich przyimków przestrzennych*; Monika Głowicka, *Koncept liczbowy w polskich i hiszpańskich związkach frazeologicznych*; Danuta Piekarz, *L'uso di forme di cortesia in italiano e in polacco – approccio contrastivo*; Andrzej Zieliński, *El concepto de perifrasis verbal: su origen y datos historiográficos*; Małgorzata Jędrusiak, *Operacje Zeno Vendlera a „rezultatywność” w języku hiszpańskim*; Agata Komorowska, *Concepto de emisor y la deixis de persona en los textos periodísticos*. **Przetłumaczyć świat**: Danuta Kucała, *Różne spojrzenia na autonomię przekładu*; Tadeusz Szczerbowski, *O przekładzie kreatywnym (malajski pantun)*; Anna Bednarczyk, *Sonety krymskie po rosyjsku – kilka uwag o przekładach romantycznych i współczesnych*; Piotr Sawicki, *Zagadka „fujarki ze srebra”*. *Pieśni hiszpańskie Edwarda Porębowicza – od spolszczenia do oryginału*; Urszula Aszyk, *En torno a la recepción crítica e intentos de traducción del Arte nuevo de hacer comedias de Lope de Vega en Polonia*; Jerzy Achmatowicz, *Maternidad, cantos y fl ores... (algunos aspectos sobre traducción del Nican Mopohua, la principal fuente de estudios del fenómeno guadalupano en México)*; Tomasz Pindel, *Tłumacz i jego błędy, czyli o krytyce przekładu w prasie*; Marzena Chrobak, *Bracia Malinche, czyli o tym, jak Fortuna sprzyja śmiałym tłumaczom*. *Szkice*; Xavier Farré Vidal, *Los inmigrados de Lojze Kovačič en la traducción al español*; Maja Koszarska, *„Wiedźmin” czy brujo? Kilka uwag o tłumaczeniu neologizmów*; Olgierda Furmanek, *Usefulness of the backtranslation process in poetry translation*; Olgierda Furmanek, *Entrevista con Ana María*

Fagundo; Sabina Deditius, *Świat Wysp Kanaryjskich oczami Alonso Quesady na przykładzie tłumaczenia na polski opowiadań ze zbioru Kanadyjczyk*; Urszula Dąmbaska-Prokop, *Uwagi o tłumaczeniu dokumentów*; Katarzyna Kruk-Junger, *Czy wystarczy rozumieć, by tłumaczyć? Czyli w poszukiwaniu idealnego tłumacza ustnego*; Ubaldo Cerezo Rubio, *El Traductor Jurado de polaco en España. Aspectos cuantitativos*. **Zrozumieć świat**: Maria Falska, *Struktura czasowa w komedii Jaime Saloma El baúl de los disfraces (Kufel z kostiumami) i jej możliwe źródło inspiracji*; Nina Pluta, *Los interpretadores o sobre cómo enfocan la realidad los protagonistas de la narrativa pseudo-criminal hispanoamericana*; Olga Glondys, *La Polonia cercana e idealizada de los exiliados republicanos catalanes*; Maria Filipowicz-Rudek, Hubert Hładij, *Na wozie Maragaty*.

Polszczyzna mówiona ogólna i regionalna. Materiały ogólnopolskiej konferencji naukowej. Kraków, 25-26 września 2008 r.

Red. Bogusław Dunaj, Maciej Rak

Kraków 2009, 386 s.

(Biblioteka „LingVariów”, 5)

ISBN: 978-83-7188-155-8

Cena: 30 zł

Zorganizowana w Krakowie w dniach 25-26 września 2008 r. konferencja była poświęcona różnym aspektom polszczyzny mówionej. Problematyki badawczej nie ograniczono tylko do języka, którym posługują się mieszkańcy miast. Dzięki temu możliwe było zajęcie się również zagadnieniami związanymi z dialektologią i folklorystyką. Publikowane w niniejszym tomie referaty obejmują kilka kręgów badawczych: zagadnienia ogólne i metodologiczne, dialektologię i folklorystykę, polszczyznę miejską, język w mediach, a także język dzieci i młodzieży. W tomie pokonferencyjnym znalazły się zarówno prace o szerszej perspektywie poznawczej, jak też analizy szczegółowych problemów. Jestem przekonany, że wszystkie one zwiększają naszą wiedzę dotyczącą różnorodnych aspektów polszczyzny mówionej.

Symbolae grammaticae in honorem Boguslai Dunaj

Red. Renata Przybylska, Józef Kaś, Kazimierz Sikora

Kraków 2010, 549 s.

(Biblioteka „LingVariów”, 9)

ISBN: 978-83-7638-007-0

Cena: 38 zł

Janina Latocha, *Profesor Bogusław Dunaj. Mistrz, Nauczyciel, Kolega*; Kazimierz Ożóg, *Patrząc głębiej – Profesor Bogusław Dunaj jako Nauczyciel*; *Bibliografia prac Profesora Bogusława Dunaja*; *Prace doktorskie przygotowane pod kierunkiem Profesora Bogusława Dunaja*; *Wykaz magistrantów Profesora Bogusława Dunaja*. **I. Polszczyzna historyczna:**

Leszek Bednarczuk, *Dziady Adama Mickiewicza w kontekście białoruskim*; Aleksandra Cieślikowa, *Przykłady kontynuacji tożsamości funkcyjnej jednostek antroponimicznych od staropolszczyzny po współczesność*; Sławomir Gala, *W sprawie gniazd nazwotwórczych*; Jan Godyń, *Dokument nadania wójtostwa w Husowie z 1574 r. Studium historycznojęzykowo-edytorskie*; Zdzisława Krążyńska, *Znaczenia kategoriałne staropolskich wyrażen przyimkowych*; Agata Kwaśnicka-Janowicz, *Wprowadzenie do historycznojęzykowych badań terminologii bartniczej*; Maria Malec, *Nazwiska polskie z nazwą wodną w tle*; Władysław Miodunka, *Historia polszczyzny jako języka obcego. O potrzebie i koncepcji opisu*; Mirosław Skarżyński, *Kartka z przeszłości ("Rocznik Sławistyczny" a Aleksander Brückner)*; Władysław Śliwiński, *Lingwistyczne możliwości badania poetyckich konstrukcji nominalnych (na przykładzie poezji Juliusza Słowackiego)*; Kinga Tutak, *Metatekst w korespondencji filomatów i filaretów*; Bogdan Walczak, *Refleksje nad nowym wydaniem Kazań świętokrzyskich*; Aleksander Zajda, *O kilku staropolskich nazwach rzemieślników i ich historii w języku polskim*.

II. Polszczyzna regionalna: Józef Kaś, *Regionalizm dziś – szanse i zagrożenia*; Marian Kucala, *Używanie a pochylonego przez inteligentów pochodzenia chłopskiego*; Joanna Okoniowa, *Nieznany rękopis Zygmunta Glogera*; Anna Piechnik, *Gwarowe ekspresywizmy osobowe określające człowieka mówiącego*; Anna Piotrowicz, *Małgorzata Witaszek-Samborska, Nazwy zawodów w polszczyźnie miejskiej Poznania*; Jerzy Reichan, *Derywaty z formantem -ot w funkcji niekategorialnych nazw czynności lub/i wytworów czynności w gwarach polskich na tle danych historycznojęzykowych*; Jerzy Sierociuk, *Z problematyki regionalizmów językowo-kulturowych: zając*; Kazimierz Sikora, *Gwara na usługach mediów*; Monika Szpiczakowska, *Dialekt północnokresowy a polszczyzna na Litwie i Białorusi po drugiej wojnie światowej. Sprawy terminologiczne*; Bogusław Wyderka, *Słowiańskie języki regionalne w Polsce. Wizja czy rzeczywistość?* **III. Polszczyzna współczesna:** Barbara Batko-Tokarz, *Klasyfikacja tematyczna w słowniku języka polskiego – wyzwania i problemy badawcze (na przykładzie definicji nazw*

zwierząt); Stanisław Bąba, *Sodoma i Gomora czy sodoma i gomora?*; Wacław Cockiewicz, *Czy angielski aspekt jest wyłącznie angielski?*; Zofia Cygal-Krupa, *Pola leksykalno-semantyczne WLARA i NAUKA w encyklice Fides et Ratio Ojca Świętego Jana Pawła II*; Krystyna Date, Ewa Horwath, *Gdzie jesteś przydawko? Teorie składniowe a praktyka szkolna*; Maciej Grochowski, *O właściwościach przysłówków temporalnych typu tylko co*; Krystyna Kleszczowa, *Polskie określniki niepełnej zupełności*; Ewa Kołodziejczyk, „*Czy growy jest morowy?*” *Nowe słowa w polszczyźnie a kryteria poprawności językowej*; Krystyna Kowalik, *Strukturalne typy nazw własnych polskich współczesnych szkół wyższych*; Jadwiga Kowalikowa, *Wymiary edukacji językowej*; Zofia Kubiszyn-Mędrala, *Czy Kubiszyn jest synem Kubichy? O współcześnie w Polsce używanych nazwiskach zakończonych na -iszyn/-yszyn*; Halina Kurek, *Spotkajmy się pod wawel, czyli o przemianach polskiej fleksji nominalnej*; Janina Latocha, *Językowy kształt tekstu jako celowe działanie nadawcy*; Władysław Lubaś, *Uzupełnienia do potoczności*; Elżbieta Mańczak-Wohlfeld, *Ortografia i fonetyka zapożyczeń angielskich w językach europejskich*; Robert Mrózek, *Systemowość a gramatyczność onimicznej sfery językowej*; Mirosława Mycałka, *Współczesne nazwy opłat i gratyfikacji na -owe, -ne*; Donata Ochmann, *Współczesne polskie composita. Próba typologii*; Kazimierz Ożóg, *Medialne określenia człowieka – twórcy tekstów kultury. Sprzedaż kultów, ikon, legend*; Małgorzata Pachowicz, *Wpływ polszczyzny mówionej na polszczyznę pisaną (na przykładzie tekstów autorstwa studentów)*; Patrycja Pałka, *Kategoria oficjalności na przykładzie rozmowy handlowej*; Renata Przybylska, *Nowsze nazwy osobowe pochodne od nazw własnych*; Maciej Rak, *Czym nie jest językowy obraz świata?*; Mirosława Sagan-Bielawa, *Pokolenie w polskich badaniach socjolingwistycznych*; Agnieszka Sieradzka-Mruk, *Sposoby identyfikacji kościołów na przykładzie współczesnych kościołów krakowskich*; Wojciech Strokowski, *Frazeologiczny obraz doświadczeń ciała w Przenośniach mowy potocznej Antoniego Krasnowolskiego (1905)*; Maria Strycharska-Brzezina, *Okazjonalne deonimy ludyczne w wybranych utworach literackich*; Piotr Żmigrodzki, *Metaleksykografia XX w. a słowniki przyszłości*; Urszula Żydek-Bednarczuk, *Wiadomości prasowe w dyskursie internetowym (na podstawie analizy serwisu Gazeta.pl)*.

POEZJA I PROZA

KULIKOWSKI Wiesław

Milcząca na złotej kładce

Kraków 2009, 87 s.

ISBN: 978-83-7638-022-3

Cena: 25 zł

Wiesław Kulikowski jest poetą o odrębnej, pięknej i wyrazistej poetyce. Te wiersze „wynikają” z tęsknoty za możliwością podróży, są imagicyjnymi wędrówkami po miejscach Europy naznaczonych kulturowo. Są także magicznymi powrotami do odległej przeszłości własnej, bliskich, międzyludzkiego dziania się w tym, co się już nieodwołalnie dokonało, w czasie przeszłym. Liryka Wiesława Kulikowskiego realizuje się też w muzyce i poprzez muzykę. Powietrzem tych strof jest rytm, przyjemność eufonii, śpiewna lekkość. Zderzenie owej lekkości z egzystencjalną i filozoficzną, głęboką refleksją czyni jego wiersze jedynymi w swoim rodzaju, łatwo rozpoznawalnymi. Poeta często mówi o lirycznej konkretności świata i swej pięknie przesyconej muzyką pamięci, która wydobywa z minionego gęste i żywe obrazy łączące czasem elementy „niemożliwe”, ale spokrewnione czarodziejstwem jego twórczej, imaginacyjnej energii. Tu często nie poeta szuka wiersza, a wiersz poetę, ukryty pod różnymi postaciami. Przelotnej czułości, bezsennego milczenia, rozrzuconych w snach słów, pięknej melancholii... Publikacja nowego tomu Kulikowskiego będzie z pewnością wydarzeniem literackim.

Ileż długich sierpni. Antologia poetów Grenady

Red. Marta Pawłowska, Norbert Nowak, Xavier Farre

Kraków 2010, 185 s.

ISBN: 978-83-7638-018-6

Cena: 25 zł

W Hiszpanii, a przede wszystkim w Grenadzie, warto zadać sobie pytanie: jak pisać poezję po Lorce? Jak pisać poezję w mieście, które jest tak nierozzerwalnie związane z tym poetą? Odpowiedzi powinni udzielić sami twórcy. I rzeczywiście robią to w swoich wierszach. Lecz nie ma wątpliwości, że spuścizna po wielkim artyście słowa z Fuente Vaqueros może być zarówno źródłem inspiracji, jak i bagażem nie do udźwignięcia. To punkt odniesienia, który można przyjąć lub odrzucić,

ale którego nie da się pominąć. Niniejsza książka jest wynikiem syntezy dwóch podstawowych elementów: tłumaczenia zespołowego, w którym tłumacze mogli zweryfikować swoje wersje w obecności autora, oraz tłumaczenia poezji, ze wszystkim, co takie połączenie za sobą pociąga – stosowaniem metrum, obecnością lub brakiem rymów i przelaniem jednej tradycji literackiej w inną tradycję literacką.

GROWER Tedži

Błękit

Kraków 2009, 59 s.

(*Literatura Indyjska*, 4)

ISBN: 978-83-7638-010-0

Cena: 20 zł

Błękit w powieści Tedži Grower jest czymś więcej niż tylko barwą. Zdaje się, że poza nimi istnieje jeszcze jakaś przestrzeń, że jest Błękitem tylko dlatego, że nim nie jest. Uosabia wolność, niczym nieskrępowaną wyobraźnię, pasję twórczą. Pokazuje tym samym, że do pisania oprócz słów potrzebne jest jeszcze coś, co pozostaje poza słowami, ponad nimi. Bez pasji pisania ciało jest niczym w tej powieści. Powieść Tedži Grower, urodzonej w 1955 roku indyjskiej pisarki tworzącej w języku hindi, jest kolejną pozycją z serii *Literatura Indyjska*, prezentującej współczesne, jak i klasyczne dzieła tej literatury, tłumaczone bezpośrednio z oryginału, wzbogacone o opracowanie naukowe.

SONNENBERG Ewa

Rok Ognistego Smoka

Kraków 2009, 98 s.

(*Krakowska Biblioteka SPP*, 2)

ISBN: 978-7188-534-1

Cena: 25 zł

W tomie Ewy Sonnenberg pisząca pobiera nauki kontemplacji, kosmicznej jedności ze wszystkim, co istnieje, oraz sztuki zanegowania własnego „ja” u japońskiego mistrza formy haiku Basho. *Rok Ognistego Smoka* można czytać jako zbiór wierszy medytacyjnych, w których ważną rolę odgrywa przewartościowanie kategorii z kręgu kultury europejskiej. Oto rodzi się pytanie, czy nasza mądrość zdobywana przez epoki i pokolenia, tradycja myśli oraz doświadczenie, któremu ufamy, nie powinny zostać poddane rewizji. Otwiera się tutaj możliwość dialogu z buddyzmem zen, istotne jest otwarcie na ołśnienia, których nie

sposób wypowiedzieć, studiowanie paradoksalnych formuł związanych z duchowym rozwojem, a także ujawnienie ograniczeń naszego umysłu. Poetka wybiera eksperyment literacki: poznawczy, estetyczny, formalny. Poddaje się zagadkowemu urokowi „inności”, bada odległą od naszych przyzwyczajeń wrażliwość, trafnie posługuje się stylizacją literacką, przełamuje wersyfikacyjne standardy, sięgając na przykład po zapisy o długim wersie – wypełniające dwie stronicę.

PRAWO I POLITOLOGIA

CITKOWSKA-KIMLA Anna

Romantyzm polityczny w Niemczech. Reprezentanci, idee, model

Kraków 2010, 298 s.

(*Societas*, 16)

ISBN: 978-83-7638-006-3

Cena: 35 zł

Dlaczego podjęty temat jest tak ważny? Ponieważ „prawie niemożliwe jest badanie któregośkolwiek z rywalizujących ze sobą poglądów, w które tak obfituje wiek XIX, bez natknięcia się na romantyzm w niemieckim wydaniu”. Na gruncie polskim nie podejmuje się badań nad romantyzmem politycznym – historycy doktryn omijają ten temat, obawiając się jego literackości, historycy filozofii koncentrują się najczęściej na dokonaniach piszących w tym czasie filozofów idealistycznych, zaś historycy literatury pozostawiają na marginesie swoich studiów wątki polityczne – a przecież literaci od zawsze angażowali swe pióra w społeczne i polityczne problemy. Twórczość niemieckich romantyków jedynie potwierdza tę oczywistość. Celem naszej rozprawy jest zatem przede wszystkim próba zarysowania całego spektrum społeczno-politycznych problemów poruszanych przez niemieckich romantyków politycznych. Jest to nurt w Polsce nieopracowany. Chodzi więc o jednoznaczne określenie, który z niemieckich myślicieli ów nurt konstytuuje, które dzieła składają się na kanon tekstów niemieckich romantyków politycznych oraz jakie idee tworzą ten prąd.

KASPRZYCKI Remigiusz

Rakowice-Czyżyny w latach 1921-1955. Krakowskie lotnisko w służbie wojskowej i cywilnej

Kraków 2010, 300, [17] s.

ISBN: 978-83-7188-448-1

Cena: 40 zł

Krakowskie lotnisko Rakowice-Czyżyny należy do najstarszych w Polsce i w Europie Środkowej, gdyż powstało już w 1912 roku, jeszcze za czasów austriackich. Posiada bogatą i barwną historię. Służyło głównie wojsku, w tym 2 Pułkowi Lotniczemu, ale i cywilom. W czasie okupacji niemieckiej lotnisko przejęło Luftwaffe. Ten kilkuletni epizod jednocześnie stanowi istotny punkt orientacyjny na mapie pamięci

Krakowa. Także ostatni etap dziejów lotniska przypadający na czasy stalinowskie, do 1955 r., zaciekawia i nie pozwala czytelnikowi przejść obok niego obojętnie. Książka Remigiusza Kasprzyckiego może się przyczynić do wzmocnienia i wzbogacenia pamięci o lotnisku, a na tę pamięć i na tę książkę Rakowice-Czyżyny zasługują. Lotnisko od lat „upominało się” o swojego badacza, jednak kilka podjętych prób nie zakończyło się sukcesem: powstały głównie przyczynki i broszury. Brakowało pełnej i solidnie udokumentowanej źródłowej monografii. Badanie dziejów lotniska wymagało bowiem nie tylko źródłowej wiedzy, solidnych umiejętności warsztatowych, biegłości w posługiwaniu się źródłami historycznymi, ale i tych cech, którymi może pochwalić się Autor, a mianowicie bezinteresownego zaangażowania, entuzjazmu, a także przekonania, że warto, a nawet trzeba, oddać swoje kompetencje i czas ukochanemu lotnisku i jego bohaterom.

KUBICKI Paweł

Miasto w sieci znaczeń. Kraków i jego tożsamość

Kraków 2010, 197 s.

(*Societas*, 18)

ISBN: 978-83-7638-001-8

Cena: 30 zł

Kraków w Polskiej tradycji narodowej stanowi wyjątkowy symbol. W ciągu wieków, kiedy polityczne i cywilizacyjne granice Europy przesuwały się, niejednokrotnie pozostawiając Polskę poza nimi, Kraków zawsze odgrywał rolę metaforycznego mostu, przypominał i unaoczniał, że kultura polska jest nierozzerwalnie związana z cywilizacją europejską. Jak każdy symbol, Kraków jest także wyjątkowo ambiwalentny. Z jednej strony symbolizował wartości monokulturowe i konserwatywne „czystej Polski”, z drugiej natomiast stanowił ucieleśnienie kosmopolitycznej mozaiki wielokulturowej: środkowoeuropejskiej i galicyjskiej. Dziś natomiast jako czołowy ośrodek akademicki i ważne centrum nowoczesnej gospodarki stał się miejscem masowych migracji, przyciągając młodych, dynamicznych i otwartych na świat mieszkańców, będąc tym samym jednym z najważniejszych węzłów, poprzez który dokonuje się europeizacja polskiego społeczeństwa, już nie tylko w wymiarze symbolicznym, ale przede wszystkim praktycznym, poprzez codzienne interakcje. Autor analizuje wszystkie te strategie posługiwania się symbolicznymi znaczeniami Krakowa, począwszy od doby autonomii galicyjskiej, a skończywszy na współczesnych czasach miast sieciowych integrującej się Europy.

LALIK Krzysztof

Kurdystan iracki u progu XXI wieku

Kraków 2009, 361, [8] s.

ISBN: 978-83-7188-160-2

Cena: 45 zł

Kurdystan to obszar, którego próżno szukać na mapie politycznej świata. Nie znaczy to jednak, że go nie ma. O istnieniu tej krainy przekonują od dawna sami jej mieszkańcy – Kurdowie; to oni swoimi obyczajami, językiem, utrwalaniem pamięci historycznej, działalnością kulturalną i polityczną świadczą o istnieniu narodu kurdyjskiego i swojej ojczyzny Kurdystanu. Bo nie chodzi tu tylko o pięćdziesiąt kilometrów kwadratowych, lecz przede wszystkim o ludzi, którzy na niej żyją. Każdy naród zamieszkuję jakieś terytorium, ale nie każdy może je nazwać „własnym państwem”.

Lepiej za Polskę dziś umierać

Red. Filip Musiał, Jarosław Szarka

Kraków 2010, 194 s.

(*Z Archiwum Bezpieki – Nieznane Karty PRL*, 15)

ISBN: 978-83-60125-88-5

Cena: 22 zł

Piętnasty tom serii *Z Archiwów Bezpieki – Nieznane Karty PRL* przygotowaliśmy z myślą o tragicznie zmarłym profesorze Januszu Kurtyce. Pracowaliśmy z Nim przez dziesięć lat – od początku istnienia Oddziału IPN w Krakowie. Przez pięć lat był naszym dyrektorem, a następnie naszym prezesem IPN. Swe życie zakończył nagle i niespodziewanie w drodze na obchody 70. rocznicy Zbrodni Katyńskiej. W niniejszym tomie zamieściliśmy artykuły poświęcone zagadnieniom szczególnie bliskim Januszowi Kurtyce: dziejom heroicznej walki o wolność, niepodległość i suwerenność państwa polskiego oraz bohaterom tych zmaganiań – ludziom wiernym i prawym, dla których honor był wartością najwyższą.

MIKULI Piotr

Sądy a parlament w ustrojach Australii, Kanady i Nowej Zelandii

Kraków 2010, 288 s.

(*Societas*, 17)

ISBN: 978-83-7638-000-1

Cena: 40 zł

Przedmiotem monografii jest analiza wzajemnych relacji między władzą sądowniczą a ustawodawczą w trzech państwach należących do

Wspólnoty Narodów, tj. Australii, Kanadzie oraz Nowej Zelandii. W książce przedstawione zostały również rozwiązania przyjmowane w Zjednoczonym Królestwie. Służyły one często jako wzór dla omawianych instytucji ustrojowych lub przynajmniej w pewnym stopniu oddziaływały na pozycję ustrojową parlamentu i sądownictwa w państwach Wspólnoty. Najwięcej miejsca Autor poświęca problematyce sądowej kontroli konstytucyjności ustaw w Australii i Kanadzie oraz praktyce kontrolnej sądów w Nowej Zelandii na tle stosowanych norm określających prawa i wolności jednostki.

„Politeja. Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego”

2009, nr 1(11)

ISSN: 1733-6716

Cena: 25 zł

Ze wspólną historią do wspólnej przyszłości. Przemówienie Ministra Spraw Zagranicznych Republiki Litewskiej Pana Vygaudasa Usackasa na Uniwersytecie Jagiellońskim wygłoszone w dniu 21 kwietnia 2009 roku. **Artykuły. Rzeczywistość i dziedzictwo PRL-u:** Lech Mażewski, *Ustrój PRL a typy ustrojów w Polityce Arystotelesa*; Janusz Goćkowski, *Pan Cogito w spustoszonej stuleciu (tradycyjny inteligent wobec komunistycznej socjotechniki)*; Krzysztof Brzechczyn, *Spoleczna rola uczzonego a rola tajnego współpracownika organów bezpieczeństwa państwa. O wpływie posttotalitarnego dziedzictwa*; Karolina Golemo, *Polska komunistyczna i Polska „solidarnościowa” w oczach włoskiej lewicy. Opinie ekspertów.* **Zagadnienia międzynarodowe:** Maja Megier, *Liberalizacja handlu czy zagraniczna pomoc gospodarcza? Zwalczanie biedy i nierówności w dobie globalizacji*; Rafał Riedel, *Kontestacja państwa dobrobytu a integracja europejska – perspektywa neofunkcjonalistyczna*; Krzysztof Żarna, *Wybrane aspekty przystąpienia Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej (1 maja 2004 roku)*; Wojciech Szczepański, *Wyzwania polityczne i społeczne towarzyszące procesowi integracji Chorwacji z Unią Europejską*; Dominika Mikucka-Wójtowicz, *Tendencje autorytarne w chorwackiej polityce drugiej połowy lat dziewięćdziesiątych XX wieku – przyczyny zahamowania procesu demokratyzacji*; W.J. Korab-Karpowicz, *Turcja na rozdrożu – europeizacja czy islamizacja?*; Ewa Szczepankiewicz, *Niedokończona dekolonizacja Sahary Zachodniej – historia i perspektywy rozstrzygnięcia konfliktu*; Paulina Matera, *Stany Zjednoczone Ameryki wobec*

członkostwa Wielkiej Brytanii w Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej; Marta Młodzianowska, *Współczesna amerykańska religijność. Odczucia, postawy i praktyki religijne protestantów w Stanach Zjednoczonych Ameryki*; Patrycja Lipold, *Międzynarodowi gracze. Wymiana technologii nuklearnej pomiędzy Koreą Północną a Pakistanem*. **Myśl polityczna:** Tomasz Szczech, *Jan Kalwin – nietolerancja umiarkowana*; Czesław Wróbel, *Zbiorowości ludzkie oraz kryteria ich oceny w filozofii Stanisława Staszica*; Rafał Kuś, *Myśl polityczna Feliksa Młynarskiego*; Ryszard Tomczyk, *Kyrył Tryłowski i jego ostatnie polityczne przedsięwzięcie: Ukraińska Partia Socjalistyczno-Radykalna Lewica w latach 1927-1928*; Rafał Olszowski, *Russell Kirk i koncepcja Niezmiennych Zasad*; Adrian Powęska, *Hermeneutyczny dyskurs rozumienia. Człowiek, tożsamość i tradycja kulturowa w filozofii Hansa-Georga Gadamera*; Marek Delong, *Historia idei według Isaiaha Berlina*; Howard Williams, *Situating Nationalism and Nationalist Theory*; Marta Soniewicka, *Współczesny spór o koncepcję człowieka w społeczeństwie liberalnym*. **Varia:** Bogumił Grott, *Wiktor Poliszczuk – zmarły historyk ukraińskiego nacjonalizmu*; Agnieszka Lipska-Sondecka, *Samorząd terytorialny w systemie władzy publicznej*; Tomasz Jakubec, *Dlaczego Polacy nie lubią sporu w polityce? O romantycznej genezie pewnej postawy wobec współczesnego życia politycznego w Polsce*. **Recenzje:** Dariusz Góra-Szopiński: Adam Smith, *Badania nad naturą i przyczynami bogactwa narodów*; Paweł Laidler: Grzegorz Górski, *Sąd Najwyższy Stanów Zjednoczonych do 1930 roku*; Rafał Opulski: *O jedność Europy. Antologia polskiej XX-wiecznej myśli europejskiej*, wybór i opracowanie tekstów Sławomir Łukasiewicz; Bogumił Grott: Szczepan Siekierka, Henryk Komański, Eugeniusz Różański, *Ludobójstwo dokonane przez nacjonalistów ukraińskich na Polakach w województwie stanisławowskim 1939-1946*; Beata Kosowska-Gąstoł: *Współczesne systemy polityczne*, red. Marek Żmigrodzki, Bożena Dziemidok-Olszewska; Joanna Sondel-Cedarmas: Maciej Marszał, *Włoski faszyzm w polskiej myśli politycznej i prawnej 1922-1939*; Błażej Sajduk: Robert A. Dahl, Bruce Stinebrickner, *Współczesna analiza polityczna*.

„Politeja. Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego”

2009, nr 2(12)

ISSN: 1733-6716

Cena: 25 zł

Peter Scott, *Does Higher Education Need to Play a Different Role in Times of Global Crisis?* **Artykuły. Problemy Polskie:** W.J. Korab-Karpowicz, *Szlachta jako wartość*; Jacek H. Kołodziej, *Demokracja jako uświadomiona wartość w polskiej kulturze politycznej*; Marek Górka, *Kształtowanie się politycznych biegunów w polskim systemie partyjnym w latach 2005-2007*; Maciej Strutyński, *Najpierw Naród. Niechrześcijańskie narodowe środowiska polityczne w Polsce*; Dominik Sieklucki, *Wybory 2005 i 2007 roku a partie lewicy na polskiej scenie politycznej*; Józef M. Fiszer, *W poszukiwaniu nowej strategii w polityce zagranicznej Polski po 2004 roku (ze szczególnym uwzględnieniem małych krajów Europy Środkowo-Wschodniej)*. **Stosunki międzynarodowe:** Mikołaj Banaszkiewicz, *Epoka wielkich reform w Imperium Rosyjskim. Uwagi na marginesie projektu „konstytucji”* Loris-Mielikowa; Jan Holzer, Petr Hlaváček, *Lukashenka's Belarus. A Dilemma of Regime Typen the Light of Linz's Theory*; Janusz J. Węc, *Polityczno-prawne aspekty procesu konstytuowania oraz reformy Unii Gospodarczej i Walutowej. Od planu Wernera do traktatu konstytucyjnego (1970-2004)*; Artur Gruszcza, *Europejski Urząd Policji (Europol) – okoliczności i geneza powstania*; Rafał Willa, *Lobbing jako element systemu politycznego Unii Europejskiej*; Rafał Wordliczek, *Unia dla Śródziemnomorza – oczekiwania i zagrożenia*; Karol Derwich, *Ruch studencki w Meksyku – 1968*; Wawrzyniec K. Konarski, *Isolationism, Dependency and Clientelism as Traditional Features of the Paraguayan Foreign Policy*; Grzegorz Nycz, *Od krucjaty Wilsona do krucjaty Reagana. Kształtowanie amerykańskiej polityki krzewienia demokracji*; Przemysław Furgacz, *Amerykańska interwencja zbrojna w Iraku 2003-2008. Charakterystyka działań wojennych i okupacji – krytyczne spojrzenie*; Paulina Napierała, *G.W. Bush's Faith-Based Initiatives Policy and the Idea of the Separation of Church and State in the U.S.A.*; Konrad Oświecimski, *Zaangażowanie grup interesu w proces wyborczy w Stanach Zjednoczonych*; Marcin Grabowski, *Koncepcja biegunowości w systemach międzynarodowych regionu Azji i Pacyfiku*. **Problemy myśli politycznej:** Piotr Musiewicz, *Król-kapłan? Przejawy i uzasadnienia erastianizmu Henryka VIII*; Michał J. Czarnecki, *Z Pireusu do Aten. Intelktualna droga Erica Voegelina do 1938 roku*; Dariusz Grzybek, *Idea narodowa a myśl gospodarcza w pismach Romana Rybarskiego*. **Przekłady:** Justyna Kiliańczyk-Zięba, *Wzór Rzeczypospolitej rządnej do ciała ludzkiego przystosowany, krótko spisany przez ks. Jana Januszowskiego, archidiakona sądeckiego*; Piotr Musiewicz, *Charles'a*

Saroléa i Gilberta Keith Chestertona Listy o sprawach polskich. **Varia:** Agnieszka Hennel-Brzozowska, *Psychological Problems in Families of Diplomats – a Systemic Approach*; Pervez Iqbal Khan Tareen, *American Adventurism in Afganistan*; Ewa Pogorzała, *Sprawozdanie z debaty „Rola instytucji obywatelskich w demokracji”* (Warszawa, 1 czerwca 2009 roku). **Recenzje:** Bogumił Grott: Dmytro Doncow, *Nacjonalizm*; Dagmara Mrozowska: Jerzy Dębski, Joanna Talewicz-Kwiatkowska, *Prześladowania i masowa zagłada Romów podczas II wojny światowej w świetle relacji i wspomnień*; Damien Thiriet: *Europa der Zugehörigkeiten. Integrationswege zwischen Ein- und Auswanderung*, red. Rudolf von Thadden, Steffen Kaudelka, Thomas Serrier; Patryk Tomaszewski: Wojciech Turek, *Arka przymierza. Wojciech Wasiutyński 1910-1994. Biografia polityczna*; Marcin Zwiercan: Małgorzata Abassy, *Inteligencja a kultura. O problemach samoidentyfikacji dziewiętnastowiecznej inteligencji rosyjskiej*.

Polscy eurodeputowani 2004-2009. Uwarunkowania działania i ocena skuteczności

Red. Krzysztof Szczerski

Kraków 2010, 196 s.

(*Societas*, 20)

ISBN: 978-83-7638-012-4

Cena: 30 zł

Niniejsza publikacja jest wynikiem projektu badawczego zatytułowanego *Aktywność i skuteczność polskich eurodeputowanych w Parlamencie Europejskim*, realizowanego w 2009 r. przez konsorcjum naukowe, które tworzyli następujący partnerzy: Instytut Kościuszki (jako inicjator projektu), Instytutu Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Katedra Statystyki Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie oraz Zakład Europeistyki Instytutu Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk. Publikacja składa się z trzech części. W pierwszej zaprezentowane zostały politologiczne analizy uwarunkowań działalności posłów do Parlamentu Europejskiego. Ich autorami są naukowcy – wybitni specjaliści z zakresu polityki europejskiej z Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. W części drugiej podsumowana została praktyka pracy polskich eurodeputowanych VI kadencji. Analiz dokonali eksperci Instytutu Kościuszki, Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Polskiej Akademii Nauk. Na część trzecią składają się: szczegóło-

wy opis metodologii oceny jakości działania polskich posłów do Parlamentu Europejskiego oraz najważniejsze fragmenty Rankingu Polskich Eurodeputowanych 2009 Instytutu Kościuszki.

Polska w Europie policentrycznej. Dziedzictwo kulturowe i polityka rozwoju. Materiały z sympozjum społeczno-kulturalnego, Kraków 21 XI 2007

Red. Andrzej Waśko

Kraków 2010, 137 s.

ISBN: 978-83-7188-064-3

Cena: 25 zł

Artykuły i wypowiedzi zebrane w niniejszym tomie stanowią pokłosie sympozjum „Polska w Europie policentrycznej” zorganizowanego przez Inicjatywę Małopolską im. Króla Władysława Łokietka w Krakowie. Celem tego sympozjum było zebranie refleksji towarzyszących realizowanemu przez Inicjatywę Małopolską programowi „Wielkie i Małe Królestwo”. Myślą przewodnią tego programu jest popularyzacja wiedzy o dziejach mniejszych miast i społeczności lokalnych historycznej Małopolski oraz dokumentacja wkładu, jaki ośrodki te wniosły do skarbnicy kultury i dziedzictwa politycznego Polski.

SZYMANOWSKI Maciej

Wartości narodowe w komunistycznej propagandzie Czechosłowacji, Polski i Węgier w prasie lat 1949-1953

Kraków 2010, 237 s.

ISBN: 978-83-7188-512-9

Cena: 28 zł

W książce, która trafia do rąk czytelnika, Szymanowski przeprowadza drobiazgową analizę propagandy reżymów komunistycznych w b. Czechosłowacji, Polsce i na Węgrzech. Na tej podstawie wysuwa szereg wniosków dotyczących roli myśli narodowej czy nacjonalistycznej we wspomnianych państwach dla legitymizacji panujących tam reżymów komunistycznych, pokazując przy tej okazji m.in. niebagatelne znaczenie wartości narodowych dla demokracji ludowych w okresie tzw. stalinizmu.

Władza w polskiej tradycji politycznej. Idee i praktyka

Red. Jacek Kłoczkowski

Kraków 2010, 300 s.

(*Polskie Tradycje Intelktualne*, 11)

ISBN: 978-83-60125-79-3

Cena: 29 zł

Analiza dyskusji o władzy politycznej, prowadzonych przez polskich myśli politycznych od średniowiecza aż po czasy współczesne, skonfrontowanych z praktycznymi dylematami rządzenia z różnych okresów dziejów Polski. Wśród autorów Zdzisław Krasnodębski, Przemysław Żurawski vel Grajewski, Marek A. Cichocki, Arkady Rzegocki, Piotr Koryś, Michał Szuldrzyński, Krzysztof Kawalec, Michał Łuczewski, Tomasz Gąsowski, Maciej Marszał, Włodzimierz Bernacki, Janusz Ekes, Rafał Matyja. „Może więc się zdawać – i wielu Polakom się zdaje – że Polska to tylko dość przypadkowe ramy, w jakich toczy się życie jednostek, że jest ona niekonieczną i w przyszłości zbędną strukturą pośrednią między regionem czy stronami rodzinnymi (nazwanymi »małą ojczyzną«) a szerszymi, europejskimi strukturami. W istocie jednak stanowi ona nie tylko wartość samą w sobie i dobro zbiorowe – mimo integracji europejskiej – lecz jest także gwarancją naszej wolności indywidualnej. Polacy przekonywali się o tym wielokrotnie po 1795 r. Nic nie wskazuje na to, że po 1989 r. świat zmienił się tak bardzo, aby tamto nasze fundamentalne doświadczenie straciło swą ważność” (fragment tekstu Zdzisława Krasnodębskiego *Republikanizm po komunizmie*). „Upředzenia wobec tradycji Rzeczypospolitej są czasami bardzo silne i nawet ci, którzy zasadniczo akceptują tezę o kryzysie nowożytnej koncepcji państwa i polityki w zachodniej Europie pod wpływem globalnych przemian i przedefiniowania starych pojęć, mają skłonność do odmawiania republikańskiej tradycji Polaków z XVI i XVII wieku większego znaczenia dla współczesności. Wydaje się jednak, że właśnie to, co często uważane było za słabość Polaków w Europie w XIX i XX wieku – brak scentralizowanego państwa, słabo rozwinięty aparat centralnej administracji, niechęć do nazbyt formalnego i ujednoliconego systemu prawa – może być inspiracją dla nowych form działania w środowisku Unii Europejskiej czy globalizującego się świata”.

SZTUKA I KULTURA

„Krakowskie Pismo Kresowe” 1(2009)

Red. Adam Świątek

Kraków 2009, 186 s.

ISSN: 2081-9463

Cena: 18 zł

Żyjąc w integrującej się Europie, gdzie wielokulturowość jest postrzegana jako wielka wartość, a nie problem, istnieje potrzeba dialogu, w tym również dyskusji naukowej, prowadzonej ponad podziałami natury politycznej czy narodowej. Tylko dzięki wzajemnemu zrozumieniu oraz poznaniu swojej wspólnej i niekiedy trudnej historii Polak, Ukraińiec, Litwin czy Białorusin będą w stanie porozumieć się odnośnie do tego, co ich łączy, a nie tylko tego, co ich dzieli. Chociaż nie istnieje taka dyscyplina naukowa jak „kresoznawstwo”, pojęcie to najpełniej oddaje cel niniejszego periodyku. Ma on przedstawić interdyscyplinarne spojrzenie na Kresy, zarówno z perspektywy historycznej, socjologicznej, kulturoznawczej, literaturoznawczej, jak i innych dziedzin naukowych: politologii, historii sztuki, etnologii czy religioznawstwa. Tylko merytoryczna dyskusja naukowa jest w stanie właściwie opisać zjawiska, wydarzenia, postacie i zabytki przeszłości stanowiące wielką spuściznę Kresów. Jako redakcja mamy nadzieję, iż „Krakowskie Pismo Kresowe” przyczyni się do lepszego poznania polskiej kultury Kresów, a także do wyjaśnienia w duchu wzajemnego poszanowania złożonej historii wielu regionów Europy Środkowo-Wschodniej, niegdyś znajdujących się w granicach jednego, wieloetnicznego państwa – Rzeczypospolitej.

PYPLACZ Joanna

The Aesthetics of Senecan Tragedy

Kraków 2010, 123 s.

(*Bibliotheca Iagellonica. Fontes et Studia*, 19)

ISBN: 978-83-7638-017-9

Cena: 20 zł

As its title suggests, the present study is concerned with aesthetic issues that arise from a reading of the tragedies of Seneca the Younger. It will entail not only a close examination of the structure and texture of the tragedies, but also an investigation of their relationship to the works

of earlier Roman poets – Virgil and Ovid in particular – the latter of whom, as Reiner Jakobi has shown, Seneca used to imitate.

ROZMUS Dariusz, TOKAJ Joanna

Oblicza św. Wojciecha na monetach Bolesława Kędzierzawego

Kraków 2010, 52 s.

(Zeszyty Łosieńskie, 3)

ISBN: 978-83-7638-060-5

Cena: 30 zł

Niniejsza publikacja, którą oddajemy do rąk czytelnika, jest katalogiem do wystawy: *Oblicza świętego Wojciecha* planowanej przez Muzeum Miejskie „Sztęgarka” w Dąbrowie Górniczej. Pomysł zorganizowania ekspozycji zrodził się podczas prac nad tzw. „Skarbem hutnika” odkrytym w 2006 roku. Mamy nadzieję, że przedstawione przez nas bogactwo wariantów stempli menniczych przyciągnie uwagę badaczy tematyki, kolekcjonerów i miłośników historii.

„Terminus. Półrocznik poświęcony tradycji klasycznej w kulturze nowożytnej”

R. X, zeszyt 2(19)

Red. Magdalena Ryska-Kurczab

ISBN: 978-83-7188-191-6

Cena: 18 zł

Rozprawy i przyczynki: Bartosz B. Awianowicz, „*Urbes laudandi ratio*”. *Antyczna teoria pochwały miast i jej recepcja w De inventione et amplificatione oratoria Gerarda Bucoldianusa oraz w Essercitii di Aftonio Sofista Orazia Toscanelli*; Thomas A. Bauer, *The Wedding of Duke Georg of Landshut in 1475 – a Challenge for the Whole Town*; David Frick, *Żydzi i Inni w siedemnastowiecznym Wilnie. Życie w dzielnicach*; Ewa Rot, *Bukolika albo wiersz pasterski o Wilnie – tradycja i nowatorstwo*; Kazimierz Panuś, *Fenomen kaznodziejstwa miejskiego*; Krzysztof Obremski, *Zburzenie Jerozolimy i tumult toruński 1724 roku. Teologia historii jako warunek konieczny porównania*; Agnieszka White, *Angielskie i polskie miasta we wspomnieniach siedemnastowiecznych peregrynantów z obu krajów*; Piotr Oczko, *Nowa ojczyzna dla muz. Amsterdam w siedemnastowiecznej literaturze niderlandzkiej*; Rafał Szmytka, *Antwerpia około 1570 roku. Krajobraz szesnastowiecznej metropolii*; Dariusz Chemperek, *Obraz Smoleńska i jego mieszkańców w literaturze polskiej początku XVII wieku*; Michał Kuran, *Po-*

zar, szturm i tryumf – miasto wobec wydarzeń dziejowych i losowych w twórczości Jana Krajewskiego. Recenzje i omówienia: Dariusz Rott: Maria Bogucka, *Człowiek i świat. Studia z dziejów kultury i mentalności XV-XVIII w.*, Wydawnictwo Naukowe Semper, Warszawa 2008, S. 443; Michał Choptiany: Howard Hotson, *Commonplace Learning: Ramism and its German Ramifications 1543-1630*, Oxford-Warburg Studies, OUP, Oxford 2007, XVI + S. 333; Bartosz B. Awianowicz: *Gdańskie Gimnazjum Akademickie*, tomy I-IV, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2008; Ireneusz Szczukowski: Paweł Bohuszewicz, *Gramatyka romansu. Polski romans barokowy w perspektywie narratologicznej*, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2009; Aneta Kliszc: *Nowości wydawnicze*. Edycje i przekłady: Maria Barłowska, *Wilno jako Rzym, czyli nieznan list Stanisława Rakowskiego do Andrzeja Trzebieckiego*. O Autorach.

ZIEJKA Franciszek

Serce Polski

Kraków 2010, 254 s.

ISBN: 978-7638-024-7

Cena: 30 zł

Kazimierz Wielki w przywileju z 7 grudnia 1358 roku użył następującego sformułowania: „Miasto nasze Kraków pomiędzy miastami Królestwa naszego jest najślawniejsze z imienia, największe sławą i góruje nad innymi w dobrych zrządzeniach losu”. Zamknięta w tym zdaniu myśl jest niewątpliwie nadal prawdziwa dla milionów turystów przybywających do dawnej stolicy Polski oraz dla milionów chrześcijan, którzy postrzegają Kraków jako miasto papieża Jana Pawła II. Dla Polaków z epoki narodowej niewoli podwawelski gród był natomiast przede wszystkim swoistym centrum polszczyzny. Stanisław Wyspiański pisał w *Wyzwoleniu* o wawelskiej katedrze: „Tu wszystko jest Polską, kamień każdy i okrucieństwo każdy, a człowiek, który tu wstąpi, staje się Polską częścią, budowy tej częścią”. Słowa te z całą odpowiedzialnością można odnieść do całego Krakowa. Polscy pątnicy, pragnący się „ogrzać” przy pamiątkach dawnej potęgi Rzeczypospolitej oraz nabrać sił do dalszej walki w wytrwanie w polskości i o odzyskanie wolności, podążali do niego nie tylko ze wszystkich zakątków kraju, lecz także z zagranicy. Dzisiejszy Kraków zmienił swoje oblicze. Przestał być „relikwiarzem na piersiach Polski” (słowa Józefa Ignacego Kraszewskiego), ale przecież nadal jest miastem wyjątkowym, przyciągającym

niezmiennie miliony turystów. W niniejszym tomiku zebrałem część powstałych w ostatnim czasie szkiców, które zrodziły się pod urokiem starego podwawelskiego grodu i jego ludności. Niech będzie on jeszcze jednym skromnym dowodem mojej miłości do Krakowa, mojego zauroczenia jego zabytkami, jego mieszkańcami.

WSPOMNIENIA

HUSSARZEWSKI Józef

Wspomnienia z naszej podróży na Wschodzie 1871-1872

Kraków 2009, 244 s.

(Polskie Podróżopisarstwo i Reportaż XIX i XX Wieku, 2)

ISBN: 978-83-7188-447-4

Cena: 38 zł

W dniu 6 listopada 1871 roku Józef Hussarzewski wraz z żoną Karoliną wyjechał z Krakowa na Bliski Wschód. Zachował się do naszych czasów dziennik tej podróży, zatytułowany *Wspomnienia z naszej podróży na Wschodzie*. „Podróż do Afryki, a mianowicie do Egiptu, a dalej do Palestyny, Syrii i Turcji – pisał – jest tak piękną, tak ciekawą i nauczającą, że każdy który ją odbywa powinien dla własnej korzyści, a w późniejszych latach i przyjemności i na pamiątkę dla dzieci lub najbliższej rodzinie, skreślić główne jej daty i wrażenia na papier, tym bardziej że jest to podróż połączona z tyloma trudnościami, pochłaniająca tyle czasu i tyle pieniędzy, że człowiek związany jakimkolwiek obowiązkiem, lub nie mogący jej parę razy powtórzyć dla dokładniejszego poznania i ocenienia, odbywa ją tylko raz w życiu. Wszakże okryłby się wstydem, gdyby, zwiedziwszy miejsca pierwsze w historii świata i religii naszej zajmujące stanowisko, wrócił do domu bez śladu wspomnienia”.

TARNOWSKI Stanisław hr.

Domowa Kronika Dzikowska

Kraków 2010, 265 s.

(Pamiętniki i Listy Polskie, 1)

ISBN: 978-83-7188-386-6

Cena: 40 zł

Domowa Kronika Dzikowska to tyleż rodzinna saga, co i osobisty pamiętnik jej autora, Stanisława Tarnowskiego, który przedstawił w niej dzieje rodu Leliwitów od średniowiecza do czasów sobie współczesnych, opisując niejednokrotnie dramatyczne losy jego poszczególnych członków, zaangażowanych w wydarzenia polityczne i militarne. Większa część dotyczy jednak samego autora i jego najbliższych, od pradziadków poczynając.

ZIEJKA Franciszek

Odkrywanie świata. Rozmowy i szkice

Kraków 2009, 281 s.

(*Syndrom Krakowa*, t. 4)

ISBN: 978-83-7188-374-3

Cena: 30 zł

Dziś w ręce Czytelnik trafia książka zawierająca wybór wywiadów, jakich udzielił prof. Ziejka w ciągu ostatnich kilkunastu lat. Zawiera ona także kilka Jego ważnych wypowiedzi, które wywołały echo w środowisku akademickim (np. przemówienie wygłoszone 1 października 2000 r., w czasie uroczystości Jubileuszu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego). Daje ona jakże szeroki wgląd w Jego zaangażowanie w sprawy akademickie, ale także w sprawy kultury polskiej. Ta niezmordowana praca prof. Ziejki zasługuje niewątpliwie na najwyższe uznanie. Warto też przyjrzeć się jej z bliska.

ZAPOWIEDZI WYDAWNICZE

Józef Herzog. Żołnierz Niepodległości. Wspomnienia i dokumenty, opracował i wstępem opatrzył Przemysław Wywiół (*Biblioteka Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego*).

Lektury dramatyczności. Eseje z dramatologii, wybór i redakcja Dariusz Kosiński (*Interpretacje Dramatu*).

Silva rerum philologicarum. Studia ofiarowane Profesor Marii Strycharskiej-Brzezynie z okazji Jej jubileuszu, red. Janusz S. Gruchała, Halina Kurek (*Biblioteka „LingVariów”*).

Tadeusz Smoleński 1884-1909. Pisma naukowe i publicystyczne, do druku przygotowali Joachim Śliwa i Leszek Zinkow.

Złota Księga Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi, cz. 2: Historia Instytutów, red. Alicja Zemanek (*Złote Księgi Uniwersytetu Jagiellońskiego*).

BAZIUR Grzegorz, *„Wierni Polsce Niepodległej”*. Antykomunistyczna konspiracja młodzieżowa w województwie krakowskim w latach 1945-1956 (*Biblioteka Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego*).

CHODŹKO Ignacy, *Obrazy litewskie*, opracowała Monika Stankiewicz-Kopeć (*Biblioteka Sarmacka*).

CZUCHAJOWSKI Leszek, *Wszyscy wspaniali* (*Krakowska Biblioteka SPP*).

UŁASZYN Henryk, *Z Kopiowanej na katedry uniwersyteckie*, z rękopisu opracował, przypisami opatrzył i wydał Mirosław Skarżyński (*Biblioteka „LingVariów”*).

ZARZYCKI Zdzisław, *Rozwód w świetle akt Sądu Okręgowego w Krakowie w latach 1918-1945. Studium historyczno-prawne*.

ZINKOW Leszek, *„Kto nie widział Kairu, nie widział piękności świata...”*. Egipt w relacjach prasowych polskich podróżników drugiej połowy XIX wieku (*Polskie Podróżopisarstwo i Reportaż XIX i XX Wieku*).

Księgarnia Akademicka
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel./faks: 12 43 127 43
e-mail: akademicka@akademicka.pl

Zamówienia internetowe:
www.akademicka.pl

